

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ต้นทุนและผลตอบแทนในการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคบบาง
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

Cost and Benefit of Fruit Processing of Kombang Women Group
Amphur Mueng Chanthaburi

T097694

โดย

นางสาวจริญญา อารมณ์สิด
นางสาวพรทิพย์ วิศวิจิตร
นางสาววนิดา บรรเทาวงษ์

ป/ท.

๑๑๖๔ ๕๓

๑๕๔๘

เสนอ

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 97694
วัน,เดือน,ปี.....

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๔๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ต้นทุนและผลตอบแทนในการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมาบาง
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

Cost and Benefit of Fruit Processing of Kombang Women Group
Amphur Mueng Chanthaburi

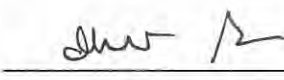
ของ
นางสาวจริญญา อารมณ์สิต
นางสาวพรทิพย์ วิสวจิตร
นางสาววนิดา บรรเทาวงษ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)
เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2548

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

 7 / 3 / 48
(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

 7 / 3 / 48
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รังสรรค์ โนชัย)

หัวหน้าภาควิชาฯ

 6 / 3 / 48
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิลิทธิ์ แก้วฉา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 64.54 และ 114.54 บาท ตามลำดับ และมังคุดกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 13.58 และ 63.58 บาท ตามลำดับ ทอฟฟี่ทุเรียน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 10.98 บาท ส่วนในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 49.02 บาท และกล้วยหอมกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 35.50 บาท และในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 14.50 บาท ส่วนทุเรียนกวน กล้วยหอมกรอบนมสด ชมพูสามรส และชมพูหิ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่อกิโลกรัมสูง และราคาไม่สูงนัก ทำให้ขาดทุนทั้งในการขายส่งและขายปลีก ดังนั้นทางกลุ่มจึงควรหาทางลดต้นทุนการผลิตและควบคุมการใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง โดยใช้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีค่าเท่ากับ 0.47 และ 0.40 เท่า ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน คือ ค่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนควรมีค่าเท่ากับ 2 เท่า หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วควรมีค่าอย่างน้อย 1 เท่าซึ่งแสดงว่าทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนด ดังนั้นทางกลุ่มควรตรวจสอบรายการสินค้าคงคลัง ลูกหนี้การค้า และโครงสร้างของหนี้สินเพื่อหาหนทางนำเงินสดมาใช้แก้ไขปัญหาสภาพคล่อง จากการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของกลุ่มพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.98 เท่า ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ดีกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่เป็นมาตรฐาน คือ 1.25 เท่า แสดงว่าทางกลุ่มมีเสถียรภาพความปลอดภัยในระบบการเงิน จากการวิเคราะห์อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุนหรือเจ้าของกิจการพบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 180 แสดงว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีเงินทุนจนอยู่กับสินทรัพย์ถาวรอยู่ร้อยละ 180 ซึ่งอาจทำให้ทางกลุ่มต้องประสบกับปัญหาสภาพคล่องอย่างหนัก จากการวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 16 จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีความสามารถในการหารายได้จากการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ร้อยละ 16 ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่าที่ไม่ต่ำจนเกินไปสำหรับธุรกิจของทางกลุ่ม จากการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 6.55 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปคือร้อยละ 20 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหรือขาดระบบการใช้เงินทุนที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้เงินสูง ดังนั้นทางกลุ่มควรดำเนินการตรวจสอบควบคุมค่าใช้จ่าย และนโยบายในการดำเนินงานอย่างรอบคอบ และจากการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มพบว่ามีค่าเท่ากับ ร้อยละ 20.60 ซึ่งสรุปได้ว่าทางกลุ่มมีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี จึงควรรักษาระดับอัตรากำไรสุทธิระดับนี้ไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

การศึกษาและเรียบเรียงปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จได้ คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และอาจารย์ทุกท่านใน ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร ที่ให้แนะนำในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ คณะผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ของอาจารย์ทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณนรังสี จันทระประยูร ประธานกลุ่มอาชีพสตรีคัมบัง และ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณครอบครัวของพวกเรา ที่คอยห่วงใยและให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

คณะผู้จัดทำ

มกราคม 2548

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
วิธีการศึกษา	4
บทที่ 2 โครงร่างทางทฤษฎี	
การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดทางทฤษฎี	11
บทที่ 3 สภาพทั่วไปด้านการดำเนินงาน การผลิตและการตลาด	
ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	21
สภาพทั่วไปด้านการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	21
สภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	22
หน่วยงานของรัฐบาลที่มีบทบาทที่เกี่ยวข้อง	23
สภาพทั่วไปทางด้านการผลิตผลไม้แปรรูปของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	23
สภาพทั่วไปทางด้านการตลาดผลไม้แปรรูปของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	39
ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน	41
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	(2)
	หน้า
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	62
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	68
สรุป	68
ข้อเสนอแนะ	71
เอกสารอ้างอิง	72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดสูงสุดที่ทางกลุ่มเคยผลิตได้ใน 1 วัน	38
2 ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางในปี 2547	39
3 ผลิตภัณฑ์และราคาผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	40
4 วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสตรีคมบางและต้นทุนของวัตถุดิบแต่ละชนิด	44
5 วัตถุดิบรองที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสตรีคมบางและต้นทุนของวัตถุดิบแต่ละชนิด	45
6 จำนวนวันที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดใน 1 ปี	46
7 เครื่องมืออุปกรณ์การแปรรูปที่กลุ่มอาชีพสตรีคมบางได้รับการสนับสนุน	48
8 ต้นทุนการผลิตทุเรียนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม	50
9 ต้นทุนการผลิตทุเรียนกวน 1 กิโลกรัม	51
10 ต้นทุนการผลิตทอฟฟี่ทุเรียน 1 กิโลกรัม	52
11 ต้นทุนการผลิตขนุนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม	53
12 ต้นทุนการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสด 1 กิโลกรัม	54
13 ต้นทุนการผลิตกล้วยหอมกวน 1 กิโลกรัม	55
14 ต้นทุนการผลิตเงาะกวน 1 กิโลกรัม	56
15 ต้นทุนการผลิตมังคุดกวน 1 กิโลกรัม	57
16 ต้นทุนการผลิตชมพูสามรส 1 กิโลกรัม	58
17 ต้นทุนการผลิตชมพูหมี 1 กิโลกรัม	59
18 ผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม	61
19 การประมาณการงบกำไรขาดทุนของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	62
20 การประมาณการงบดุลของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง	63

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนการผลิตทุเรียนทอดกรอบ	26
2	ขั้นตอนการผลิตทุเรียนกวน	27
3	ขั้นตอนการผลิตทอฟฟี่ทุเรียน	28
4	ขั้นตอนการผลิตขนุนทอดกรอบ	30
5	ขั้นตอนการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสด	32
6	ขั้นตอนการผลิตกล้วยหอมกวน	33
7	ขั้นตอนการผลิตเงาะกวน	34
8	ขั้นตอนการผลิตมังคุดกวน	35
9	ขั้นตอนการผลิตชมพูสำราญ	36
10	ขั้นตอนการผลิตชมพูหทัย	37

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตผลไม้เมืองร้อนที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง เพราะมีความเหมาะสมทางด้านภูมิประเทศและภูมิอากาศ อีกทั้งยังมีผลไม้หลากหลายชนิด ผลไม้สดและแปรรูปที่สำคัญของไทยที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศ เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด มะม่วง กุ้ง เป็นต้น (จรูญ, 2546)

จันทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ ดิน ฟ้า อากาศเอื้ออำนวยต่อการปลูกพืชหลากหลายชนิด ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดจึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะการทำสวน ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มักปลูกพืชหลายชนิดภายในสวน ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด กล้วย ฝรั่ง เป็นต้น ในแต่ละปีพืชผลเหล่านี้จะให้ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งจะทำให้ปริมาณผลผลิตมากเกินความต้องการของตลาด อีกทั้งเกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรองการซื้อขายในระบบตลาด ต้องยอมขายผลผลิตถึงแม้จะขายได้ในราคาถูกลงก็ตาม เพราะผลผลิตทางการเกษตรไม่สามารถเก็บไว้รอราคาได้ และมีเกษตรกรบางรายที่นำผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพออกมาขาย เช่น ทุเรียนอ่อน ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นสาเหตุให้ราคาผลผลิตตกต่ำลง เกษตรกรจึงได้รับผลตอบแทนจากการทำสวนไม่คุ้มค่า หรือเกษตรกรบางรายถึงกับขาดทุนเป็นหนี้เป็นสินอีกด้วย

การแปรรูปผลผลิตเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการราคาตกต่ำได้ เพราะจะเป็นการช่วยยืดอายุการเก็บรักษา และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต (Value Added) ได้อีกด้วย เช่น ทุเรียนทอดกรอบ ซึ่งในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทุเรียนทอดกรอบจะต้องใช้ทุเรียนสดประมาณ 10 กิโลกรัม จึงจะสามารถผลิตทุเรียนทอดกรอบได้ 1 กิโลกรัม ซึ่งสามารถขายได้ในราคาตั้งแต่ 200-500 บาท ขึ้นอยู่กับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ในขณะที่ทุเรียนสดสามารถขายได้ในราคา กิโลกรัมละประมาณ 10-20 บาทเท่านั้น นอกจากนี้จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตแล้ว การแปรรูปผลผลิตยังช่วยเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับผลผลิตได้ (อิษฎา, 2545)

ดังนั้นการที่รัฐบาลได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกัน เพื่อทำการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่มีปริมาณมากจนเกินความต้องการของตลาด และมีราคาตกต่ำจึง

เป็นหนทางที่ดีในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงช่วยพัฒนาตัวเกษตรกรให้รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่รวมตัวกันทำการผลิตแปรรูปผลไม้ที่มีราคาตกต่ำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยการแปรรูปเป็นสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น ทูเรียนทอด กลัวยหอมนมสด ชมพูหทัย เป็นต้น และนำไปจำหน่ายตามงานสถานที่ต่างๆเป็นที่รู้จัก กลุ่มอาชีพสตรีคมบาง ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2543 ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 53 คน โดยสมาชิกจะได้รับการปันผลกำไรจากการจำหน่ายผลผลิตของกลุ่ม ซึ่งในการดำเนินงานที่ผ่านมาทางกลุ่มยังไม่เคยมีการศึกษาว่าการดำเนินธุรกิจแปรรูปผลไม้ของกลุ่มให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ และทางกลุ่มได้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จะชี้ให้เห็นว่าการดำเนินธุรกิจแปรรูปผลไม้ของกลุ่มให้ผลตอบแทนในการดำเนินงานที่คุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจการกำหนดแนวทางของกลุ่มและเกษตรกรที่สนใจในการดำเนินกิจการนี้ รวมถึงชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม รวมทั้งช่วยกำหนดแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง
2. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง
3. เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางเพื่อเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรหรือผู้ประกอบการที่ต้องการดำเนินกิจการนี้
2. ทำให้ทราบว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้มีความคุ้ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่ากับการลงทุนหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจและการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มต่อไป

3. ได้ทราบว่า การดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง โดยในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน จะทำการวิเคราะห์เฉพาะในส่วนของผลไม้แปรรูปซึ่งได้แก่ ทูเรียนทอดกรอบ ทูเรียนกวน ทอฟฟี่ ทูเรียน ขนุนทอดกรอบ กลัวยหอมกรอบนมสด กลัวยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพู่สามรส ชมพู่หยี รวมทั้งสิ้น 10 รายการ โดยราคาของวัตถุดิบและราคาของผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เป็นราคาเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2547 และปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดเป็นปริมาณการผลิตในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งในการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้จะคิดผลตอบแทนจากกำไรสุทธิที่ทางกลุ่มได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์ทั้งจากการขายส่งและขายปลีก และในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่ม เนื่องจากทางกลุ่มยังไม่เคยทำบัญชีงบดุลและงบกำไรขาดทุนมาก่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการประมาณการบัญชีงบดุลและงบกำไรขาดทุนของกลุ่ม ซึ่งได้ทำการประมาณการโดยการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มเกี่ยวมูลค่าของรายการต่างๆ ในบัญชีงบดุลและงบกำไรขาดทุนในปี พ.ศ. 2547

นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุนแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง
 ผลตอบแทน หมายถึง กำไรสุทธิที่ได้จากการขายส่งและขายปลีกผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งเป็นข้อมูลด้านการผลิตของกลุ่ม เช่น กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด กำลังการผลิต การเลือกใช้วัตถุดิบ เป็นต้น ข้อมูลด้านการตลาดของกลุ่ม ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการจัดจำหน่าย ตลอดจนข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่ม

2. การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิต ทั้งต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร รวมทั้งข้อมูลราคาขายส่ง ขายปลีก ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

3. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มเกี่ยวกับจำนวนรายได้ ต้นทุน สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง ในปี พ.ศ. 2547

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่ออธิบายถึงสภาพทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ของกลุ่ม โดยมีการใช้ตารางและแผนภาพต่างๆประกอบการอธิบายด้วย

2. การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางจะทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทน ซึ่งในการวิเคราะห์ต้นทุนจะวิเคราะห์เป็นต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ 1 กิโลกรัม โดยแยกพิจารณาออกเป็นต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ ทั้งที่เป็นเงินสด

และไม่เป็นเงินสด และในการคำนวณสัดส่วนของต้นทุนให้แต่ละผลิตภัณฑ์จะคำนวณจากการนำไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณการผลิตตามน้ำหนักของแต่ละผลิตภัณฑ์มาเทียบเป็นร้อยละ และนำไปคูณกับต้นทุนที่เกิดขึ้นก็จะได้เป็นต้นทุนการผลิตที่คิดให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำต้นทุนที่ได้มาคิดเป็นต้นทุนต่อ 1 กิโลกรัม ของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดและหาต้นทุนรวมของแต่ละผลิตภัณฑ์ ส่วนในการวิเคราะห์ผลตอบแทนซึ่งในที่นี้คือกำไรสุทธิ จะทำการวิเคราะห์เป็นผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม ซึ่งจะทำการคำนวณโดยการนำราคาขายของสินค้าแต่ละชนิดหักออกด้วยต้นทุนจากการคำนวณข้างต้น โดยการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนมีลักษณะของสมการดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนรวม (บาท/กิโลกรัม)} &= \text{ต้นทุนคงที่} + \text{ต้นทุนผันแปร} \\ \text{ผลตอบแทนจากการขายส่ง (บาท/กิโลกรัม)} &= \text{ราคาขายส่ง} - \text{ต้นทุนรวม} \\ \text{ผลตอบแทนจากการขายปลีก (บาท/กิโลกรัม)} &= \text{ราคาขายปลีก} - \text{ต้นทุนรวม} \end{aligned}$$

3. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินที่สามารถใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินผลความสามารถของการบริหารงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางได้ โดยนำรายการในงบดุลและงบกำไรขาดทุนโดยประมาณการในปี พ.ศ. 2547 ของทางกลุ่ม มาสัมพันธ์กันในรูปแบบของสัดส่วนหรืออัตราส่วนร้อยละ ผลที่ได้จากการคำนวณชี้ให้เห็นว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีการดำเนินงานและการจัดการทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยใช้อัตราส่วนดังต่อไปนี้

3.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ใช้เพื่อวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือสภาพคล่องของกลุ่ม ซึ่งมีเกณฑ์ทั่วไปที่เป็นมาตรฐานคือ มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากเป็น 2 เท่า ของหนี้สินหมุนเวียน โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน (เท่า)}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

3.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) ใช้เพื่อวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือสภาพคล่องของกลุ่มเหมือนอัตราส่วนทุนหมุนเวียน แต่อัตราส่วนนี้จะสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงินได้ดีกว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เนื่องจากจะใช้แต่เฉพาะสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย และเร็ว โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{เงินสด} + \text{ลูกหนี้การค้า}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

3.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio) ใช้เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนที่ได้มาจากการกู้ยืม และส่วนที่มาจากผู้ถือหุ้นของกลุ่ม ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าทางกลุ่มมีความเสี่ยงสูง ทำให้ความคล่องตัวในการกู้ยืมเงินถูกจำกัด ซึ่งหลักเกณฑ์ทั่วไปที่เป็นมาตรฐานคือ หนี้สินต่อทุนไม่ควรเกิน 1.25 เท่า โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุน}} \quad (\text{เท่า})$$

3.4 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุน (Fixed Asset Net Worth Ratio) ใช้เพื่อวัดว่าทางกลุ่มมีเงินทุนจำนวนเท่าไรที่จมอยู่กับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ ซึ่งโดยทั่วไปสำหรับธุรกิจขนาดเล็กจะมีเงินทุนจมอยู่กับสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน ร้อยละ 75 ถ้าปรากฏว่าในส่วนของทุนมีสินทรัพย์ถาวรในสัดส่วนที่เกินกว่านี้ ทางกลุ่มก็จะมีปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการ โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ส่วนของทุน}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

3.5 อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Revenue Total Asset Ratio) ใช้เพื่อวัดว่าทางกลุ่มมีการใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ ถ้าอัตราส่วนต่ำแสดงว่าทางกลุ่มอาจไม่ได้ใช้งานสินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{รายได้}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

3.6 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (Return on investment Ratio) ใช้เพื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนในส่วนของผู้ถือหุ้น ถ้าอัตราส่วนต่ำแสดงว่าผู้ถือหุ้นอาจนำเงินไปลงทุนในว่การณี่ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านอื่นดีกว่า ซึ่งหลักเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไป คืออัตราส่วนนี้ต้องมีค่าอย่างน้อยร้อยละ 20 โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนลงทุน}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

3.7 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Ratio) ใช้เพื่อวัดประสิทธิภาพในการบริหาร การจัดการของทางกลุ่ม ถ้าอัตราส่วนกำไรสุทธิต่ำ แสดงว่าทางกลุ่มมีการใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนิน ธุรกิจสูงเกินไป โดยมีสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงร่างทางทฤษฎี

ในบทนี้เป็นการนำเสนอการตรวจเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษา ตลอดจนนำเสนอทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การตรวจเอกสาร

ศักกรินทร์ ทิพย์เนตร (2541) ได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนในการผลิตและส่งออกกล้วยหอมทองปลอดสารพิษของสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการมีวิธีการปลูกโดยทำเป็นแปลงยกร่อง ไร่ละ 350-400 ต้น ใช้น้ำปุ๋ยเคมี และสารเคมี ใช้น้ำปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และการกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ส่วนเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการ ปลูกโดยทำเป็นแปลงยกร่อง และแบบพื้นราบ ไร่ละ 400-450 ต้น ใช้น้ำปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการดูแลรักษา สำหรับวิธีการตลาดกล้วยหอมของเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม มีการจำหน่ายผ่านคนกลางในตลาดระดับต่าง ๆ 4 ระดับ คือ ตลาดระดับท้องถิ่นจังหวัด ตลาดระดับภูมิภาค ตลาดกรุงเทพมหานคร และตลาดต่างประเทศ ต่างกันเพียงแต่ในการจำหน่ายไปยังต่างประเทศ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการ จำหน่ายผ่านสหกรณ์ ส่วนเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการ จำหน่ายผ่านพ่อค้าผู้รวบรวมท้องถิ่นจังหวัดซึ่งเป็นตัวแทนส่งออก ผลการศึกษาที่มีผลกระทบต่อผลผลิตกล้วยหอม พบว่า ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ หน่อพันธุ์ แรงงานคน และปุ๋ยคอก โดยที่เกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการ มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพทางเทคนิค และประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจสูงกว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการ ผลการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนในการผลิตกล้วยหอมทอง พบว่า เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการมีต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ต่ำกว่า ได้รับผลตอบแทนต่อไร่สูงกว่า และมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่า เกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิกโครงการ สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนในการส่งออกกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ พบว่า ตั้งแต่ปีบัญชี 2535-2539 สหกรณ์ได้รับผลตอบแทนเฉลี่ย 5 ปีเท่ากับ 6,618,899.18 บาท และมีอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี ร้อยละ 14.90 ของรายได้จากรธุรกิจส่งออก ในด้านการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการผลิตและส่งออกกล้วยหอมทอง พบว่า เกษตรกรมีปัญหาด้านการผลิตเกี่ยวกับการขาดแคลนแรงงาน ผลผลิตเสียหายจากโรคแมลง และดินเสื่อมสภาพ มีปัญหาด้านการตลาดเกี่ยวกับราคาผลผลิตตกต่ำและการขนส่งไม่สะดวก และมี

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองซูเวทเหอห์ ประเทศเวียดนาม เมื่อผู้ซื้อเห็นชอบสั่งซื้อเป็นต้นฉบับการนำเข้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาด้านสินเชื่อกับขั้นตอนการขอกู้ยุ่งยากเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงขาดหลักประกัน และได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอในการผลิต ส่วนปัญหาอุปสรรคในการส่งออกกล้วยหอมทองของสหกรณ์พบว่า มีปัญหาในเรื่องแผนการผลิตไม่สอดคล้องกับการส่งออก การเก็บรักษาและการขนส่งมีค่าใช้จ่ายสูงและเพิ่มขึ้นตลอดเวลา และมีปัญหาการจำหน่ายกล้วยที่คัดออกได้ราคาต่ำมาก

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2541) ได้ทำการศึกษาโครงการแปรรูปทุเรียนเกี่ยวกับกรรมวิธีการแปรรูปทุเรียนให้เป็นทุเรียนกวน และทุเรียนทอดกรอบ สถานการณ์และแนวโน้มทุเรียนแปรรูป พบว่ามีการผลิตทุเรียนแปรรูปเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มที่ผู้บริโภคจะรับประทานมากขึ้น โดยจะต้องออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สามารถรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และมีรูปแบบที่สวยงาม ส่วนการศึกษาทางด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตทุเรียนทอดกรอบ และทุเรียนกวน พบว่าทุเรียนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิต 185.55 บาท สามารถขายราคาส่งได้ 300 บาท ส่วนทุเรียนกวน มีต้นทุนการผลิตอยู่ที่กิโลกรัมละ 47 บาท สามารถขายได้ในราคา 60-70 บาท ขึ้นอยู่กับชนิดของบรรจุภัณฑ์

กนิษฐา บำรุงชีพ (2542) ได้ทำการศึกษาการดำเนินธุรกิจมังคุดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองจันทบุรี จำกัด ผลการศึกษาการดำเนินธุรกิจด้านการผลิตพบว่า สมาชิกของสหกรณ์ส่วนมากปลูกมังคุดบนที่ดินของตนเอง พื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ยรายละ 9.65 ไร่ ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย 344.16 กิโลกรัมต่อไร่ โดยปลูกมังคุดแซมกับพืชอื่น และใช้แรงงานของตนเองและครอบครัวในการทำสวนมังคุด การให้น้ำระบบน้ำเหวี่ยง และการใช้สายยางลากรดน้ำ สมาชิกนิยมใช้ปุ๋ยเคมีมากกว่าใช้ปุ๋ยคอก และนิยมใช้ยาฆ่าแมลง แต่ไม่นิยมใช้ยาฆ่าโรค ฮอว์โมนและอาหารเสริม โดยได้รับความรู้ในการผลิตมังคุดให้มีคุณภาพจากการที่สหกรณ์จัดการอบรมให้ส่วนเงินทุนที่ใช้นั้นกู้ยืมมาจากสหกรณ์ ด้านการจัดจำหน่ายผลผลิตสมาชิกส่วนมากจะนำมังคุดบรรจุตะกร้าพลาสติกบรรจุทุกรอบยนต์ของตนเองไปจำหน่ายที่ตลาดขายส่งผักผลไม้ในท้องถิ่น และขายให้สหกรณ์โดยการคัดเกรดขายมากกว่าการขายคละ และรับชำระเงินค่ามังคุดเป็นเงินสด ราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 36.91 บาท ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่มีความพอใจในราคาที่ได้รับ พ่อค้าที่รับซื้อมังคุดจากสมาชิกส่วนใหญ่ ได้แก่พ่อค้าจรหรือพ่อค้าต่างจังหวัด สหกรณ์ และพ่อค้าขายส่งตลาดกรุงเทพมหานคร เมื่อสหกรณ์รับซื้อมังคุดจากสมาชิกแล้วจะนำไปขายให้กับพ่อค้าขายส่ง และพ่อค้าขายปลีกตลาดกรุงเทพมหานคร ผู้ส่งออก พ่อค้าจรหรือพ่อค้าต่างจังหวัด และผู้บริโภค ในปีการผลิต 2540/2541 สมาชิกมีรายได้จากการจำหน่ายมังคุด เฉลี่ยไร่ละ 12,796.22 บาท มีค่าใช้จ่ายผันแปรในการผลิตและจำหน่ายมังคุดเฉลี่ยไร่ละ 5,393.10 บาท ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สมาชิกสหกรณ์ประสบในการผลิต ได้แก่ ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ขาดแคลนเงินทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมังคุดออกดอกไม่สม่ำเสมอทุกปี ในด้านการจำหน่ายผลผลิต ได้แก่ ราคาผลผลิตต่ำไม่คุ้มค่าใช้จ่าย ขาดข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด และการขนส่งไม่สะดวก ดังนั้น สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกใช้ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี จัดอบรมเรื่องการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช และการดูแลบำรุงรักษา ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายสาขา หรือเพิ่มจุดจำหน่ายสินค้า หรือนำสินค้าไปจำหน่ายตามกลุ่มสมาชิก และควรประสานงานกับสหกรณ์ร้านค้าเพื่อวางจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร (2543) ได้มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลการผลิตทุเรียนทอดกรอบ และทุเรียนกวน โดยสำรวจจากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรซึ่ง จังหวัดจันทบุรี ปี 2541 โดยพบว่าต้นทุนการผลิตทุเรียนกรอบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 298 บาท โดยเป็นต้นทุนผันแปรถึงร้อยละ 80.49 เป็นต้นทุนคงที่ร้อยละ 19.51 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด โดยปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนการผลิตทุเรียนทอดกรอบเป็นอย่างมาก คือ อัตราการแปรรูปผลิตภัณฑ์ซึ่งขึ้นอยู่กับกรรมวิธีการผลิต หรือความชำนาญในการผลิต โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรซึ่งสามารถผลิตทุเรียนทอดกรอบจากทุเรียนสดได้โดยเฉลี่ยในอัตรา 1 : 10 โดยน้ำหนัก และในการขายจะแบ่งเป็น 3 เกรด ตามความหนา ความกรอบ สีสีนและชิ้นส่วนที่แตกหัก ซึ่งสามารถขายได้ในราคา กิโลกรัมละ 460 310 และ 210 บาท ตามลำดับ โดยจะมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ ร้อยละ 25 ส่วนการผลิตทุเรียนกวนนั้น มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 55.03 บาท ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปรถึงร้อยละ 94.68 ของต้นทุนทั้งหมดที่เหลือเป็นต้นทุนคงที่ และอัตราผลตอบแทนเท่ากับร้อยละ 45.37 ของต้นทุนทั้งหมด โดยสามารถขายได้ในราคา กิโลกรัมละ 80 บาท

อัญญา ปรีดาพิเรนทร์ (2545) ได้ทำการวิเคราะห์ทางการเงินในการลงทุนทำการแปรรูปทุเรียนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรเขาบายศรี จังหวัดจันทบุรี จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรเขาบายศรี ในปี 2543 พบว่าในการผลิตทุเรียนทอดกรอบ ทุเรียนฉีพชีพ ทุเรียนอบเนย ทุเรียนกวน ชมพู่สามรส ชมพู่หทัย ชมพู่แก้ว ทอฟฟี่ถั่ว ทอฟฟี่กะทิ ทอฟฟี่ทุเรียน จะมีต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 284.60 313.47 353.12 121.25 301.44 285.13 217.78 125.40 127.02 และ 133.51 บาท ตามลำดับ โดยต้นทุนส่วนใหญ่ในการผลิตทุเรียนแปรรูปจะอยู่ที่ทุเรียนสด ส่วนต้นทุนส่วนใหญ่ในการผลิตชมพู่แปรรูปจะอยู่ที่เครื่องมืออุปกรณ์ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากในปี 2543 ทางกลุ่มมีการผลิตชมพู่แปรรูปในปริมาณไม่มากนัก ส่วนผลิตภัณฑ์ที่จะต้องใช้แรงงานในการปั้น เช่นชมพู่แก้ว และทอฟฟี่โบราณ จะมีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าจ้างแรงงาน และเมื่อนำรายได้และต้นทุนของกลุ่มที่คำนวณได้ในปี 2543 ทางกลุ่มจะขาดทุนทั้งสิ้น 6,541 บาท เนื่องจากค่าเสียโอกาสในการลงทุนต่างๆ แต่ถ้าหากไม่นำค่าเสียโอกาสต่างๆมาคำนวณด้วยจะทำให้ทางกลุ่มมีผลตอบแทนสุทธิที่เป็นเงินสดเท่ากับ 402,150 บาท ทั้งนี้จะเห็นว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารผลงานวิจัยสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์ที่เรียนแปรรูปจะมีกำไรต่อหน่วยสูงที่สุด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ชมพูแปรรูปมีกำไรน้อยที่สุด เนื่องจากมีการผลิตในปริมาณน้อยจึงทำให้ต้นทุนต่างๆ ต่อหน่วยเมื่อคำนวณแล้วมีค่าสูง

แนวคิดทางทฤษฎี

ในหัวข้อนี้เป็นการนำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิเคราะห์ อันประกอบด้วยทฤษฎีการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทน ซึ่งอ้างอิงจากหนังสือการจัดการฟาร์มประยุกต์ (สมศักดิ์, 2531) และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งอ้างอิงจากหนังสือวิธีอ่านงบการเงินสำหรับผู้ที่ไม่เคยจับบัญชีมาก่อน (Jeme O. Gill, 2538) โดยมีรายละเอียดของแต่ละทฤษฎีดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทน

การวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทน จะทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนโดยแยกพิจารณาเป็นส่วนคือ ต้นทุนและผลตอบแทนในระยะเวลา 1 ปี ซึ่งจะทำให้ทราบถึงกำไรที่เกษตรกรได้รับ โดยในการวิเคราะห์จะพิจารณาต้นทุนการผลิตทั้งในรูปแบบที่เป็นเงินสด และไม่เป็นเงินสด แบ่งการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ต้นทุน ได้จากค่าใช้จ่ายจากการลงทุน และดำเนินการโดยองค์ประกอบของต้นทุนการผลิตแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร

1.1 ต้นทุนคงที่ หมายถึง ต้นทุนการผลิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณผลผลิต ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัจจัยคงที่ในการผลิต หรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ได้ภายในระยะเวลาของการผลิต นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งต้นทุนคงที่ออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ต้นคงที่ ที่เป็นเงินสด และที่ไม่เป็นเงินสด

1.1.1 ต้นทุนคงที่ที่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้ผลิตจะต้องจ่ายในรูปของเงินสดในจำนวนที่คงที่ ได้แก่ ค่าภาษีที่ดิน และค่าเช่าที่ดิน เป็นต้น

1.1.2 ต้นทุนคงที่ที่ไม่เป็นเงินสด หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ผู้ผลิตไม่ได้จ่ายออกไปจริงในรูปของเงินสด หรือเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ที่ประเมิน ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของโรงเรือน และค่าเสียโอกาสของเงินทุนในการซื้ออุปกรณ์

1.2 ต้นทุนผันแปร หมายถึง ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของผู้ผลิตซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้ปัจจัยในการผลิต และปัจจัยผันแปรจะใช้หมดไปในช่วงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตภัณฑ์ ต้นทุนผันแปร สามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ ต้นทุนผันแปร ที่เป็นเงินสด และที่ไม่เป็นเงินสด

1.2.1 ต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด หมายถึง ต้นทุนผันแปรที่ผู้ผลิตจ่ายออกไปจริงเป็นเงินสด จากการใช้งบจ่ายผันแปรต่างๆ ได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าวัสดุ ค่าบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ ค่าอุปกรณ์ในการแปรรูป ตลอดจนค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ

1.2.2 ต้นทุนผันแปรที่ไม่เป็นเงินสด หมายถึง ต้นทุนผันแปรที่ผู้ผลิตไม่ได้จ่ายออกไปจริงเป็นเงินสด เป็นค่าใช้จ่ายที่คิดให้กับปัจจัยการผลิตผันแปรต่างๆ ที่เป็นของผู้ผลิตเอง หรือได้รับมาแล้วก็ใช้ในรูปของสิ่งของ ได้แก่ ค่าแรงของบุคคลในครอบครัว ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่เกษตรกรผลิตได้เองหรือได้รับมาฟรี และค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนหมุนเวียน

2. ผลตอบแทนซึ่งในที่นี้คือกำไรสุทธิ หมายถึง ผลต่างระหว่างรายได้และต้นทุน

กำหนดให้ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน และผลตอบแทนหรือกำไร เป็นดังนี้

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนผันแปรทั้งหมด + ต้นทุนคงที่ทั้งหมด

ต้นทุนผันแปรทั้งหมด = ค่าแรง + ค่าวัสดุ + ค่าบรรจุภัณฑ์ + ค่าวัสดุ
อุปกรณ์การแปรรูป + ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์
การแปรรูป + ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุน
หมุนเวียน

ต้นทุนคงที่ทั้งหมด = ค่าใช้ที่ดิน + ค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์การแปรรูป + ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนในการซื้อ
อุปกรณ์การแปรรูป

กำไรสุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือสภาพคล่องของธุรกิจ เป็นการพิจารณามูลค่าเงินสดที่หาได้ต่อค่าใช้จ่ายทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นความสำคัญที่ความอยู่รอดของกิจการ สถาบันการเงินต่างๆ จะนำอัตราส่วนดังกล่าวนี้มาประกอบการพิจารณาในการให้สินเชื่อ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่เหมาะสม ยามปกติ เมื่อกิจการมีความจำเป็นต้องใช้เงินสด สถาบันการเงินต้องนำเหตุผลนี้ไปพิจารณาควบคู่กับสภาพคล่องที่เกิดขึ้น หากสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี ค่าขอสินเชื่อที่เราเสนอไปย่อมได้รับการอนุมัติแน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมรรถภาพในการหากำไร อัตราส่วนนี้เป็นการประเมินควบคุมจัดการรายได้ที่เกิดขึ้น หรือผ่านกระบวนการขายจนมียอดขายในปริมาณที่สูง เป็นส่วนต่างของจำนวนเพื่อเหลือเพื่อขาด (margin) ที่ต่างจากค่าใช้จ่ายที่ใช้ไป ซึ่งบางครั้งก็พิจารณาได้ทั้งสองความหมาย

ประสิทธิภาพในการใช้ควบคุมทรัพยากรในการดำเนินงาน อัตราส่วนนี้เป็นการประเมิน และควบคุมการประกอบกิจการ นอกจากนี้ยังช่วยกำหนดระดับของรายได้ที่สูงขึ้น โดยเฉพาะมีความสำคัญต่อการใช้สินเชื่อ การจัดการสินค้าคงคลัง และการบริหารการจัดการสินทรัพย์

คำศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วน

ลูกหนี้การค้า (account receivable) เกิดจากเครดิตการค้าที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ

ต้นทุนขาย (cost of good sold) เป็นส่วนที่เกิดขึ้นกับระบบการขายในธุรกิจ ซึ่งได้ใช้จ่ายไป สำหรับสินค้าที่จะนำมาขาย บวกเพิ่มจำนวนที่ต้องใช้จัดสรรสินค้าในช่วงที่เกิดการค้าขายขึ้น

สินทรัพย์หมุนเวียน (current assets) หมายถึงมูลค่าเงินสด ลูกหนี้การค้า (หักส่วนที่เป็นหนี้ เสียแล้ว) สินค้าคงคลังและอะไรก็ตามที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในเวลาอันสั้น ปกติแล้วน้อยกว่าหนึ่งปี

หนี้สินหมุนเวียน (current liabilities) ได้แก่ จำนวนเงินทั้งหมดที่บริษัทกู้ยืมมาครบ กำหนดการชำระภายในหนึ่งปี

กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (earnings before interest and taxes ; EBIT) เป็นผลกำไรที่ หามาได้ ก่อนที่จะมีการหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ยและภาษี

สินทรัพย์ถาวร (fixed assets) ได้แก่ ที่ดิน เครื่องมือ เครื่องใช้ในการก่อสร้างอาคาร อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือเฟอร์นิเจอร์ แพนผังและแบบแปลน หักด้วยเงินชดเชยและค่าเสื่อมราคา

กำไรสุทธิ (net profit) เป็นจำนวนเงินที่หักค่าใช้จ่ายออกทั้งหมด รวมทั้งดอกเบี้ยและภาษี ด้วย

ทุน (net worth) เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงไว้ในงบดุลซึ่งเป็นผลต่างระหว่างสินทรัพย์ และหนี้สิน

ยอดขาย (หรือรายได้สุทธิ) (sales) มูลค่ารวมจากการขายทั้งหมด หักส่วนที่เป็นสินค้าคืน ส่วนลด และดอกเบี้ยรับ

สินค้าคงคลัง (stocks) ในกระบวนการผลิตเป็นมูลค่าของสินค้าผลสำเร็จ วัตถุดิบ และใน ส่วนที่พร้อมนำไปใช้ประโยชน์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับในความหมายของผู้ขายปลีกและบรรดาพ่อค้าทั้งหมดแล้ว ย่อมหมายถึงสินค้าที่มีอยู่และพร้อมที่จำหน่ายออกไป

สินทรัพย์ทั้งหมด (total assets) มูลค่ารวมของสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียน
หนี้สินทั้งหมด (total debt) เป็นหนี้สินรวมทั้งหมดทั้งหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินระยะยาว

ทุนหมุนเวียน (working capital) สินทรัพย์หมุนเวียนหักหนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนทางการเงินชนิดที่ 1: ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือสภาพคล่องของธุรกิจ (Liquidity Ratio)

อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

การประเมินค่า (measures) หมายถึง การพิจารณาลักษณะเฉพาะต่างๆ ในระยะอันสั้น ลักษณะต่างๆ ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน (generally accepted standard) หมายถึง สินทรัพย์หมุนเวียนจะเป็นสองเท่าของหนี้สินหมุนเวียน หรือ 200 เปอร์เซ็นต์

อัตราส่วนทางการเงินต่ำ (low ratio) เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการที่บริษัทไม่อาจชำระเงินได้ทันตามกำหนดเวลา ดังนั้นจึงต้องอาศัยส่วนลดเงินสด หรือการเสนอเงื่อนไขที่สามารถยินยอมได้ทั้งสองฝ่าย ซึ่งบรรดาตัวแทนจำหน่ายอาจไม่พึงพอใจเท่าที่ควร โดยที่มีสินค้าคงคลังและเจ้าหนี้การค้าอยู่สูงเช่นกัน

อัตราส่วนทางการเงินสูง (high ratio) จะมีองค์กรและสถาบันทางการเงินเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยของเงินสด ทั้งเงินออมทรัพย์หรือเงินทุนต่างๆ

ข้อสังเกต (remarks) อัตราส่วนทางการเงินที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ ช่วงระยะเวลาการหมุนเวียนในธุรกิจ และประสบการณ์ในการประกอบ การ ดังนั้นสิ่งที่คุณต้องการก็คือการวิเคราะห์ได้ว่าธุรกิจของคุณนั้นมีความประสงค์สิ่งใด

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (quick ratio)

อัตราส่วนความทุนหมุนเวียนเร็วเป็นการแสดงความไม่แน่นอนของกิจการอย่างหนึ่ง ซึ่งเสมือนหนึ่งเป็นอัตราส่วนหมุนเวียน แต่จะไม่นับรวมส่วนที่เป็นสินค้าคงคลัง จะลดเฉพาะแต่เพียงเงินสดและลูกหนี้การค้าเท่านั้น

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{เงินสด} + \text{ลูกหนี้การค้า}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio)

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุน}} \quad (\text{เท่า})$$

การประเมิน หนี้สินรวมทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนที่ได้มาจากการกู้ยืมและส่วนที่มาจากผู้ถือหุ้น

ลักษณะทั่วไปที่เป็นมาตรฐาน หนี้สินต่อทุนจะไม่เกิน 1.25 เท่า ถ้าเกินจะทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความต้องการที่จะเข้ามาบริหารธุรกิจแทน นักวิเคราะห์มีความเห็นว่าหนี้สินหมุนเวียนต่อทุนจะไม่เกินร้อยละ 80 และหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะไม่เกินร้อยละ 50 เช่นเดียวกัน

อัตราส่วนทางการเงินต่ำ เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพของความปลอดภัยในระบบการเงินระยะยาว ปกติแล้วสิ่งนี้หมายถึงความคล่องตัวในการกู้ยืมเงิน หากอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวต่ำเกินไป อาจบ่งชี้ให้เห็นว่า ลักษณะการบริหารการจัดการค่อนข้างอนุรักษ์ตามแบบแผน (conservative) จนไม่สามารถที่จะบรรลุผลในการกำไรได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการพิจารณาผ่านทางในการหาผลกำไรจึงต้องขึ้นอยู่กับ การกู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำและอัตราเฉลี่ยจากการขายสูงกว่า

การมีเจ้าหนี้การค้าเกิดขึ้นคาดว่าเป็นความเสี่ยงที่สูงกว่า สำหรับการที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการบริหารงาน ตลอดจนแหล่งเงินทุนภายนอกก็จะถูกจำกัดลง

ข้อสังเกต สิ่งที่ต้องพึงระวังก็เห็นจะได้แก่การมองธุรกิจเป็นจักรชีวิตอย่างหนึ่ง ที่เจ้าของกิจการวางแผนการค่าใช้จ่ายไว้อย่างไร มีการวางแผนการใช้เงิน รวมไปถึงลักษณะโดยรวมของธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งที่ต้องพิจารณาประการหนึ่งก็คือ หนี้สินระยะยาวจะเป็นลักษณะของการพसानเหตุและผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าด้วยกันอย่างเช่น ในช่วงเวลาที่เราดำเนินกิจการไปได้และช่วงที่ยอดขายไม่ดีนัก สิ่งนี้ก็จะส่งผลให้รายได้ลดลง เพราะเงินส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืม

อัตราส่วนทางการเงินชนิดที่ 2 : สมรรถภาพในการทำกำไร (Profitability Ratio)

เหตุใดจึงกล่าวกันว่าความสามารถในการหาผลกำไรเป็นสิ่งที่สำคัญต่อธุรกิจ เราต้องการผลตอบแทนและเวลาที่ดีกว่าที่เราสามารถได้จากธนาคารด้วย ตลอดมีเงินความเสี่ยงในลักษณะอื่นๆ ต่ำด้วย ซึ่งปกติแล้วสมรรถภาพในการทำกำไรเป็นวิธีที่ใช้ประเมินค่าการดำเนินงานที่พบเห็นได้ทั่วไป ตัวอย่างเช่น ถ้าการออมทรัพย์หรือปริมาณเงินในท้องตลาดสามารถให้ผลตอบแทนได้มากกว่าการลงทุนในกิจการของตนเอง เราก็อาจจะต้องคิดหนักจนถึงขั้นขายทอดกิจการของเราเพื่อนำเงินที่ได้มาลงทุนในด้านอื่นๆอีก จนกว่าจะมีวิธีอื่นที่เราจะได้แนวทางที่ทำเงินได้มากกว่า ดังนั้นการพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินที่เน้นความสามารถในการทำกำไร จะช่วยให้เจ้าของกิจการมองเห็นช่องทางทำรายได้หลายๆทาง โดยสรุปแล้วถือว่าการประเมินค่าตอบแทนจากกำไรผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ผลตอบแทนจากการลงทุน และผลตอบแทนจากยอดขายในที่สุด

อย่างไรก็ตาม ก็ลักษณะโดยทั่วไปของสมรรถภาพในการทำกำไร หรือบางทีเรียกว่า รายได้นั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับราคา ปริมาณ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งสองอย่าง เมื่อเป็นเช่นนี้การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนทางการเงินของกิจการในช่วงที่ผ่านมาจะสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ผันแปรข้างต้น กล่าวคือ ทั้งในระดับราคาและปริมาณ ซึ่งสิ่งนี้จะแสดงให้เห็นว่าไปเพิ่มที่ค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการขายที่มากกว่าเดิมหรือการโฆษณา ขณะที่ผลจากการเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินที่มีค่าเสื่อมราคาหรือรายการอื่นๆ ได้เพิ่มขึ้น และในขณะเดียวกันก็มีการกู้ยืมเกิดขึ้นด้วย ถ้าเจ้าของกิจการขึ้นหรือลดราคาสินค้าลง การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางการเงินนั้นก็ถือเป็นเรื่องปกติ

อัตราส่วนกำไรสุทธิ หรืออัตราส่วนกำไร (Net Profit Ratio)

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขายสุทธิ}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

ลักษณะทั่วไปที่เป็นมาตรฐาน สิ่งนี้ขึ้นอยู่กับธุรกิจหรืออุตสาหกรรม อีกทั้งปริมาณธุรกิจก็

มีความสำคัญเท่ากับระยะเวลาการดำเนินกิจการมา เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนทางการเงิน บางทีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทางธุรกิจนั้นมีจำนวนที่สูงเกินไป ซึ่งสิ่งนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด นอกจากนี้จะเป็นในกรณีของยอดขายเกิดต่ำกว่า ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไป เป็นต้น

อัตราส่วนทางการเงินสูง สิ่งนี้เกิดขึ้นเมื่อผลตอบแทนจากการทำไร่นั้นสูง หรือในกรณีที่ ค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับต่ำ

ข้อสังเกต อัตราส่วนกำไรสุทธิตามที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการวิเคราะห์ที่คืออย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นเอกเทศ เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ธุรกิจและอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถนำไป เปรียบเทียบกับมาตรฐานอุตสาหกรรมได้

อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Investment Ratio:

ROI)

$$\text{อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นบริการ}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

การประเมินค่า การพิจารณาอัตราผลตอบแทนในส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นลักษณะการ ประเมินผลประกอบการในขั้นตอนท้ายสุด

ลักษณะทั่วไปที่เป็นมาตรฐาน อัตราส่วนนี้เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าอย่างน้อยต้องร้อยละ 20 จึงจะสามารถรองรับการเจริญเติบโตในอนาคตได้

อัตราส่วนทางการเงินต่ำ ในส่วนนี้ผู้ประกอบการอาจจะนำเงินไปลงทุนด้านอื่นคงจะ เกิดผลดีกว่า เช่น การซื้อพันธบัตรออมทรัพย์ ถ้าอัตราส่วนทางการเงินต่ำ จะสะท้อนให้เห็นถึง ลักษณะของการประกอบการที่ผ่านมามีการบริหารการจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือขาด ระบบการใช้จ่ายเงินที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้เงินสูง

อัตราส่วนทางการเงินสูง สำหรับส่วนนี้ อาจได้แหล่งเงินทุนมาจากบรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย อาจเกิดจากการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ หรือดำเนินการจนได้รับผลประโยชน์จนเป็นที่น่า พอใจ

ข้อสังเกต การประเมินค่าในลักษณะนี้ เป็นวิธีการพิจารณาสมรรถภาพในการทำกำไรดี ที่สุด ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่สำคัญต่อการเปรียบเทียบกับกิจการหรืออุตสาหกรรมอื่น โดยเฉลี่ยอย่างไร ก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวก็ยังคงต้องใช้ร่วมกับอัตราส่วนอีกหลายประเภท นอกจากนี้ ROI ยังมีความ เกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงโดยตรงอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ความเสี่ยงสูงผลตอบแทนก็สูงเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ทางปัญญาของบริษัทซึ่งมีลิขสิทธิ์ที่จดทะเบียนแล้ว เมื่อผู้ซื้อหรือเช่าเอกสารฉบับนี้เป็นการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงกระนั้นคุณก็พึงจำไว้ว่าส่วนของเจ้าของกิจการหรือทุนก็คือผลต่างของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งส่วนของเจ้าของกิจการที่เล็กกว่าจะเท่ากับอัตราส่วนที่สูงกว่า

อัตราส่วนทางการเงินชนิดที่ 3 : อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้และควบคุม ทรัพยากร (Efficiency Ratio)

เราใช้อัตราส่วนนี้เพื่อประเมินว่า เจ้าของกิจการสามารถประกอบธุรกิจของตนได้ดีเพียงใด นอกจากนี้ยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการเรียกเก็บเงินจากเครดิตการค้าและการหมุนเวียนของสินค้าคงคลังในช่วงเวลาหนึ่ง อีกทั้งได้พิจารณาปริมาณการขายที่เป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากการบริหารสินทรัพย์ที่มีอยู่ และได้รับผลตอบแทนจากการนี้

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้และควบคุมทรัพยากร เป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อการรักษาสมดุลในระบบธุรกิจ ตัวอย่างเช่น ถ้าเราให้เครดิตการค้ามากเกินไปเพียงเพื่อที่จะต้องการขายให้ได้เท่านั้น จะทำให้ระยะเวลาการเรียกเก็บจากลูกค้ามีการค้างชำระเพิ่มขึ้นไปอีก หรือหากเราซื้อมากเกินไป แม้ว่าการซื้อดังกล่าวจะเป็นไปตามข้อสัญญาก็ตาม สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนว่าสินค้าคงคลังมีการหมุนเวียนลดลง ในทำนองเดียวกันถ้าเรามีสินทรัพย์ถาวรมากเกินไปโดยที่ยอดขายไม่เพิ่มขึ้นให้สัมพันธ์กัน อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นในทันทีว่ายอดขายลดลงเนื่องจากการบริหารสินทรัพย์ไม่มีประสิทธิภาพ

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าอัตราส่วนอื่นๆต่างมีความหมายเพื่อรักษาสมดุลของระบบธุรกิจซึ่งนำไปสู่ความก้าวหน้าเติบโตใหญ่ แต่อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้และควบคุมทรัพยากรโดยปกติแล้วจะเน้นความสำคัญให้เห็นได้ในทันทีทันใด โดยที่เราจะได้คำตอบจากอัตราส่วนเป็นจำนวนนั้นมากกว่าจำนวนเป็นร้อยละหรือสัดส่วน

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของเจ้าของกิจการ (Fixed Assets Net Worth Ratio)

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อ} = \frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ส่วนของเจ้าของกิจการหรือทุน}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

การประเมินค่า จำนวนสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่เป็นส่วนหนึ่งของทุนหรือส่วนของเจ้าของกิจการ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเพราะว่าเป็นปัจจัยที่บ่งบอกให้เราทราบว่า มีเงินทุนจำนวนเท่าไรที่จมอยู่กับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน หลักทั่วไปสำหรับธุรกิจขนาดเล็กนั้น จะมีเงินทุนจมอยู่กับสินทรัพย์ถาวรไม่เกินร้อยละ 75 ถ้าปรากฏว่าในส่วนของทุนมีสินทรัพย์ถาวรในสัดส่วนที่เกินกว่านี้ กิจการก็จะมีปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำมาใช้การดำเนินการ

อัตราส่วนทางการเงินต่ำ สำหรับการลงทุนในระดับเล็กๆแล้ว สัดส่วนของสินทรัพย์ถาวรมักสัมพันธ์กับทุน โดยที่ทุนอาจประกอบไปด้วยสินทรัพย์ประเภทที่มีสภาพคล่องก็เป็นได้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์กับบรรดาเจ้าหนี้การค้าทั้งหลายเป็นอย่างดี

อัตราส่วนทางการเงิน ลักษณะเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ในโรงงานและประเภทที่ดิน ซึ่ง อาจจะประสบปัญหาสภาพคล่องอย่างหนัก หากมีความจำเป็นต้องใช้เงินสด โดยเฉพาะในยามที่ ถึงวันครบกำหนดชำระเงิน

ข้อสังเกต ในงบดุลได้แสดงรายการของสินทรัพย์ถาวรในฐานะที่มีค่าเสื่อมของราคา ทรัพย์สิน นอกเหนือไปจากสินทรัพย์ถาวรบางประเภทที่มีการเช่าอยู่ (ไม่ได้แสดงไว้ในรายการของ งบดุล) อาจทำให้เข้าใจไขว้เขวไปว่าอัตราส่วนต่ำไปบ้าง อย่างไรก็ตาม ปริมาณของสินทรัพย์ถาวรก็ ขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมหนึ่งๆ ตัวอย่างเช่น ความต้องการสินทรัพย์ถาวรของกิจการทั้งหมด หรือการ ดำเนินธุรกิจด้วยอุปกรณ์เครื่องมือหนักซึ่งสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด แต่ในทางตรงกันข้าม สำหรับ ผู้ขายปลีกหรือบริษัทที่ปรึกษาต่างๆ แล้วจะมีค่าเฉลี่ยต่ำและไม่สำคัญนัก

อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Investment Turnover Ratio)

$$\text{อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{รายได้}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad (\text{ร้อยละ})$$

การประเมินค่า พิจารณาถึงความสามารถของกิจการในการหารายได้ในลักษณะที่สัมพันธ์ กับทรัพย์สิน

ลักษณะทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับธุรกิจและ อุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งอย่างเช่น ธุรกิจด้านบริการจะจำกัดสินทรัพย์ถาวร และ เปรียบเทียบสินค้าคงคลังกับบริษัทผู้ผลิต เป็นต้น

อัตราส่วนทางการเงินต่ำ เราอาจไม่ได้ใช้งานทรัพย์สินที่มีอยู่เต็มที่ หรือใช้ทรัพย์สิน บริหารรายได้เพียงไม่กี่อย่าง ซึ่งประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่ขนาดของสินทรัพย์ ซึ่งหารเราจะมองว่า กิจการอาจจะขยายตัวได้แต่ธุรกิจไม่ได้เติบโตเท่าที่ควร

อัตราส่วนทางการเงินสูง รายได้ที่สูงขึ้นอาจดำเนินการได้โดยทรัพย์สินเพียงไม่กี่อย่าง ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ามีบางสิ่งกำลังจัดการอยู่หรือบางสิ่งได้ลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนการใช้ทรัพย์สินประเภทอาคาร และอุปกรณ์เครื่องมือขนาดเดียวกันจนทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ข้อสังเกต การเปรียบเทียบภายในกลุ่มอุตสาหกรรมเฉพาะ ควรจะนำอัตราส่วนนี้มาพิจารณาควบคู่กับอัตราอื่นๆที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ขณะที่เราใช้อัตราส่วนบางอย่างประเมินค่าสินทรัพย์ที่มีอยู่ กระนั้นก็อาจทำให้เราทราบข้อเท็จจริงที่บิดเบือนไปได้ หากสินทรัพย์นั้นมีค่าเสื่อมราคาจากอายุการใช้งานอยู่ด้วย หรือเป็นทรัพย์สินจำนวนมากที่จับต้องไม่ได้ อาทิ ความตั้งใจ ดังนั้นต้องระมัดระวังในการเปรียบเทียบกิจการสองแห่งหรือเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย ซึ่งสินทรัพย์ต้องมีสัดส่วนที่พอเหมาะใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวไม่ได้พิจารณาถึงระดับราคาว่าเพิ่มหรือลด หรือการพิจารณาใช้จ่ายของกิจการแต่อย่างใด เราจะใช้อัตราส่วนนี้เมื่อนำไปประกอบกับอัตรากำไรสุทธิที่ได้กล่าวถึงมาตั้งแต่ต้น และกลายมาเป็นอัตราผลตอบแทนของการลงทุน (ROD) ในที่สุด

สภาพทั่วไปด้านการดำเนินงาน การผลิตและการตลาดของกลุ่มอาชีพสตรีคอบบาง

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านการดำเนินงาน การผลิต และการตลาด รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้แก่กลุ่มอาชีพสตรีคอบบาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

สภาพทั่วไปในด้านการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคอบบาง

กลุ่มอาชีพสตรีคอบบางเป็นสตรีที่รวมตัวกัน เพื่อทำการผลิตแปรรูปผลไม้มีราคาตกต่ำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยการแปรรูปเป็นสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น ทุเรียนทอด กล้วยหอมนมสด เงาะกวน ชมพู่หยี เป็นต้น โดยก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2543 ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี ซึ่งนอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การแปรรูป และการฝึกอบรมในการดำเนินงานด้านต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐบาลอีกหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เป็นต้น กลุ่มอาชีพสตรีคอบบางตั้งอยู่ เลขที่ 39/1 หมู่ 8 ต. คมบาง อ. เมือง จ. จันทบุรี ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 53 คน จำนวนหุ้นทั้งหมด 700 หุ้น โดยสมาชิกแต่ละรายจะถือหุ้นคนละประมาณ 15-20 หุ้น ซึ่งมีราคาหุ้นละ 50 บาท เพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม โดยสมาชิกจะได้รับกรปันผลกำไรจากการจำหน่ายผลผลิตของกลุ่ม

การจัดรูปแบบองค์กร

เนื่องจากกลุ่มอาชีพสตรีคอบบางนั้นถือว่าเป็นกลุ่มที่ยังมีขนาดไม่ใหญ่นัก อีกทั้งปริมาณงานของกลุ่มนั้นก็ยังไม่มากนัก การบริหารจัดการภายในกลุ่มจึงไม่ได้มีการแบ่งแยก ออกเป็นฝ่ายต่างๆ อย่างชัดเจน งานบริหารจัดการโดยส่วนใหญ่จึงยังขึ้นตรงต่อประธานกลุ่มซึ่งมีหน้าที่บริหารงานในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านการผลิต การจัดซื้อวัตถุดิบ การตลาด ตลอดจนการติดต่อการประสานงานต่างๆ โดยทางกลุ่มได้มีการจัดรูปแบบองค์กร โดยจัดให้มีคณะกรรมการบริหารงานกลุ่ม ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประธานกลุ่ม	นางนรังสี	จันทร์ประยูร
รองประธานกลุ่ม	นางอรสา	ปรีวรรต
เลขานุการ	นางฝนทิพย์	จันทร์เขต
เหรัญญิก	นางอรวรรณ	เฉลิมพล

โดยทางกลุ่มได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มขึ้นเป็นประจำทุกเดือน เดือนละ 1 ครั้ง โดยให้สมาชิกทุกคนเข้าร่วมประชุม เพื่อที่จะได้เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และเป็นการแจ้งให้ทราบถึงข่าวสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม รวมทั้งเป็นการระดมสมองเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

สภาพทางเศรษฐกิจและการเงินของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง

ทรัพย์สิน

กลุ่มอาชีพสตรีคัมบางได้ดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆอยู่ในโรงเรือน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านของประธานกลุ่ม คือ นางนรังสี จันทร์ประยูร ซึ่งโรงเรือนที่ใช้ในการแปรรูปนั้นมีอยู่จำนวน 3 โรง คือ อาคารแปรรูปผลไม้ 1 อาคาร มูลค่า 800,000 บาท อาคารแปรรูปเนื้อสัตว์ 1 อาคาร มูลค่า 100,000 บาท และอาคารบรรจุภัณฑ์ 1 อาคาร มูลค่า 150,000 บาท ซึ่งทางกลุ่มได้ใช้เงินทุนที่ได้มาจากการขายหุ้นของกลุ่ม เงินกู้ยืมจากสมาชิกและเงินงบประมาณส่วนตัวของประธานกลุ่มมาใช้ในการก่อสร้างโรงเรือนเหล่านี้ขึ้น ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตที่สำคัญนั้นทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนมาจากกรมพัฒนาชุมชน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้มีมูลค่า 1,500,000 บาท นอกจากนั้นยังมีอุปกรณ์ส่วนหนึ่งที่ทางกลุ่มได้ลงทุนเอง ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้มีมูลค่าประมาณ 100,000 บาท

การจัดสรรกำไร

รายได้ที่ทางกลุ่มได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์ต่างๆจะต้องนำมาหักค่าใช้จ่ายต่างๆในการดำเนินการผลิตและการจัดจำหน่ายจึงจะเหลือเป็นกำไรที่ได้ของทางกลุ่ม ซึ่งจะมีการแบ่งสัดส่วนของกำไรออกเป็นส่วนๆดังต่อไปนี้ คือ ร้อยละ 50 จะแบ่งเป็นเงินปันผลให้กับสมาชิกผู้ถือหุ้น ร้อยละ 20 จะแบ่งเป็นเงินที่ใช้ในการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์และใช้สนับสนุนการดำเนินงานของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่ม ร้อยละ 20 จะใช้เป็นเงินทุนของกลุ่มที่จะนำไปใช้ในการลงทุนเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์และอีกร้อยละ 10 จะแบ่งไว้สำหรับค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

หน่วยงานของรัฐบาลที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง

1. สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้การสนับสนุนในด้านอุปกรณ์การผลิต การจัดการอบรมในเรื่องการตลาดและการบัญชีให้กับกลุ่ม รวมทั้งช่วยส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มให้รับทราบ ตัวอย่างเช่น มีการแจ้งให้ทราบถึงช่วงเวลาและสถานที่ที่จะมีการจัดงานแสดงสินค้าต่างๆ เพื่อที่ทางกลุ่มจะสามารถเตรียมการไปออกงานขายผลิตภัณฑ์ได้
2. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ได้มีการจัดให้ตัวแทนสมาชิกของกลุ่มดูงานที่โรงงานต่างๆ รวมทั้งให้ความรู้ในการดำเนินงานด้านการผลิตให้กับทางกลุ่ม
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ให้การฝึกอบรมและแนะนำในเรื่องของความสะอาดในขั้นตอนการผลิตผลไม้แปรรูป และในด้านการจัดสถานที่ให้ถูกสุขลักษณะ
4. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดช่วยในกาออกแบบเครื่องหมายการค้าและตราสินค้าให้กับทางกลุ่มรวมทั้งให้คำแนะนำและฝึกอบรมในเรื่องของเครื่องหมายและตราสินค้าให้ทางกลุ่มอีกด้วย
5. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยช่วยสนับสนุนในด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ชนิดต่างๆของกลุ่ม รวมทั้งการช่วยฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์กับทางกลุ่ม

สภาพทั่วไปทางด้านการผลิตผลไม้แปรรูปของกลุ่มอาชีพสตรีคิมบาง

กลุ่มอาชีพสตรีคิมบางได้ดำเนินการผลิตผลไม้แปรรูปตลอดทั้งปี ซึ่งผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปของทางกลุ่มประกอบไปด้วย ทูเรียนทอดกรอบ ทูเรียนกวน ทอฟฟี่ ทูเรียน ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด กล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพู่สามรส ชมพู่หทัย โดยผลิตตามวัตถุดิบที่มี กล่าวคือช่วงไหนมีผลไม้อะไรก็จะทำการแปรรูปผลไม้ชนิดนั้น นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้มีการเก็บสำรองวัตถุดิบไว้ทำการแปรรูปในช่วงนอกฤดูกาลอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเลือกซื้อวัตถุดิบ

ผลไม้ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปนั้น ทางกลุ่มอาชีพสตรีคมบางจะรับซื้อมาจากสมาชิกหรือเกษตรกรในท้องที่ตำบลคมบางเป็นส่วนใหญ่ โดยมีหลักในการเลือกซื้อดังนี้

1. ทุเรียน ทุเรียนที่จะนำไปใช้ในการผลิตทุเรียนทอดกรอบและทุเรียนกวนจะใช้ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ซึ่งในการผลิตทุเรียนทอดกรอบจะใช้ทุเรียนที่แก่จัดแต่ยังไม่สุก รูปร่างผิดปกติขนาดใหญ่ เพื่อที่จะทำให้หั่นเป็นแผ่นได้แผ่นใหญ่ และเวลานำไปผลิตทุเรียนทอดกรอบจะทำให้ได้ราคาดีกว่าแผ่นเล็ก นอกจากนี้ทางกลุ่มจะไม่รับซื้อทุเรียนที่เป็นเชื้อรา เพราะถ้านำไปทอดแล้วจะเป็นจุดดำ ซึ่งทางกลุ่มจะรับซื้อทุเรียนในราคา 14 บาทต่อกิโลกรัมและขึ้นอยู่กับราคาที่รับซื้อกันทั่วไปในท้องตลาดขณะนั้น ส่วนในการผลิตทุเรียนกวนจะใช้ทุเรียนสุกซึ่งส่วนใหญ่ทางกลุ่มจะรับซื้อในลักษณะที่เป็นเนื้อทุเรียนสุก ซึ่งเป็นทุเรียนที่สุกคาคั้นแล้วหล่นลงพื้นหรืออาจเป็นทุเรียนตัดที่เกษตรกรขายไม่ได้ราคาจึงนำมาแกะเนื้อขายให้กับทางกลุ่ม ซึ่งเมื่อเนื้อทุเรียนแกะที่รับซื้อไว้มีปริมาณมากทางกลุ่มก็จะนำไปแช่เย็นรอการแปรรูปต่อไป โดยราคาที่รับซื้อจะอยู่ที่ 20 บาทต่อกิโลกรัม และในการผลิตทอฟฟี่ทุเรียนทางกลุ่มจะใช้ทุเรียนพันธุ์ชะนีสุกซึ่งจะรับซื้อเป็นเนื้อทุเรียนเช่นกัน ซึ่งราคาจะอยู่ที่ 15 บาทต่อกิโลกรัม

2. เงาะ เงาะที่จะนำมาใช้ในการผลิตเงาะกวนนั้นจะใช้เงาะสุก โดยทางกลุ่มจะรับซื้อในราคาประมาณ 5-7 บาทต่อกิโลกรัมและขึ้นอยู่กับราคาที่รับซื้อกันทั่วไปในท้องตลาดขณะนั้น

3. มังคุด มังคุดที่จะนำมาใช้ในการผลิตมังคุดกวนนั้น ส่วนใหญ่ทางกลุ่มจะรับซื้อมังคุดที่มีขนาดไม่ได้มาตรฐานหรือมีรูปร่างผิดปกติ ซึ่งทางกลุ่มจะรับซื้อในราคาประมาณ 5 บาทต่อกิโลกรัม

4. กล้วย กล้วยที่นำมาใช้ในการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสดจะใช้กล้วยหอมดิบแก่จัด ส่วนกล้วยที่นำมาใช้ในการผลิตกล้วยกวนจะใช้กล้วยหอมสุก โดยทางกลุ่มจะรับซื้อในราคาต่อกิโลกรัมละ 5-7 บาท

5. ขนุน ขนุนที่นำมาใช้ในการผลิตขนุนทอดกรอบนั้นจะใช้ขนุนที่แก่จัดแต่ยังไม่สุก ซึ่งเป็นขนุนที่มีรูปร่างผิดปกติ โดยทางกลุ่มจะรับซื้อในราคาประมาณ 7 บาทต่อกิโลกรัม

6. ชมพู่ เป็นชมพู่ที่จะนำไปแปรรูปเป็นชมพู่สามรส กับชมพู่หยี ทางกลุ่มจะรับซื้อมาจากเกษตรกรในท้องที่ อำเภอกันทรวิชัย ซึ่งชมพู่ที่ใช้เป็นวัตถุดิบจะเป็นชมพู่แก้มแหม่มหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า ชมพู่พลาสติก มีลักษณะผลลูกเล็กกว่าชนิดอื่น ผิวเป็นสีแดงสดมีความวาวคล้ายพลาสติก และมีรสชาติไม่หวานออกรสจืดๆจนถึงเปรี้ยวอมฝาด โดยคัดเลือกชมพู่ที่มีผลปกติขนาดไม่เล็กจนเกินไปมาทำการแปรรูป โดยทางกลุ่มจะรับซื้อในราคาประมาณ 5 บาทต่อกิโลกรัม

ส่วนประกอบและกรรมวิธีในการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ

ในหัวข้อนี้จะอธิบายถึงส่วนประกอบและขั้นตอนต่างๆในการผลิตผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูป ที่กลุ่มอาชีพสตรีคมบางทำการผลิตทั้ง 10 ชนิด

ทุเรียนทอดกรอบ

เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากเนื้อทุเรียนดิบที่แก่จัดหั่นเป็นแผ่นบางๆแล้วนำไปทอด

ส่วนประกอบ (ในการผลิตทุเรียนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม)

ทุเรียนพันธุ์หมอนทองดิบแก่จัดทั้งเปลือก	10	กิโลกรัม
น้ำมันสำหรับทอด	1	กิโลกรัม
เกลือ	5	กรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 1)

1. นำทุเรียนที่ผ่านการคัดเลือกแล้วมาแกะเปลือกออก จากนั้นใช้มีดแกะเนื้อให้ได้ออกมาเป็นพู

2. เชื้อนเนื้อทุเรียนออกมาเป็นแผ่นบางๆพยายามให้ได้ชิ้นใหญ่ที่สุด และบางสม่ำเสมอ (หลังจากเชื้อนเนื้อทุเรียนออกมาเป็นแผ่นแล้ว จะสามารถเก็บไว้ได้ในตู้เย็นเพียง 1 คืนเท่านั้น)

3. นำไปทอดในน้ำมันพืชเดือดที่เตรียมไว้โดยใช้ไฟแรงปานกลาง พลิกกลับชิ้นทุเรียนเป็นระยะ จนกระทั่งชิ้นทุเรียนเริ่มเหลือง จะใช้เวลาประมาณ 15 นาที จึงตักขึ้นสะเด็ดน้ำมัน และนำไปใส่ถาดที่รองด้วยกระดาษซับน้ำมัน แล้วรอให้เย็นบนถาด

4. นำไปอบในตู้อบลมร้อน โดยใช้อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน 5 ชั่วโมง เพื่อไล่ความชื้น และให้น้ำมันซึมออกมาให้มากที่สุด

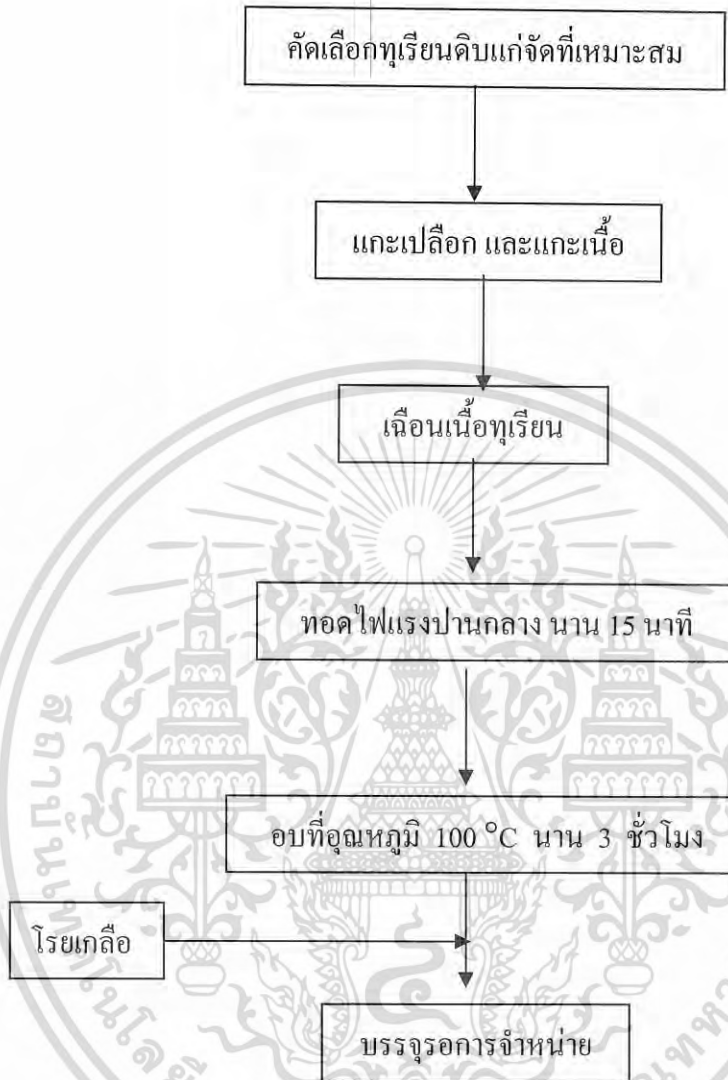
5. นำออกจากตู้อบ แล้วโรยเกลือทันที จากนั้นรอให้เย็น

6. บรรจุใส่ถังพลาสติกใบใหญ่เพื่อเก็บไว้ รอการบรรจุแยกจำหน่าย

เมื่อต้องการจำหน่าย จะนำมาแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกแต่ละขนาด พร้อมฉลาก แล้วปิด

ปากถุงด้วยความร้อนจากเครื่องรีดปากถุง

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการผลิตทุเรียนทอดกรอบ

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

ทุเรียนกวน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำเนื้อทุเรียนที่สุกมากวน โดยอาจมีการเติมน้ำตาลด้วยหรือไม่ก็

ได้

ส่วนประกอบ (ในการกวน 1 ครั้ง จะได้ทุเรียนกวนประมาณ 5.5 กิโลกรัม)

เนื้อทุเรียนหอมทองสุก	10	กิโลกรัม
น้ำตาล	1	กิโลกรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 2)

1. นำเนื้อทุเรียนสุก ใส่ลงในกระทะที่ตั้งไฟ รอให้ทุเรียนเดือด จึงใส่น้ำตาลทรายลงไป
2. กวนประมาณ 2 ชั่วโมง จนกระทั่งเนื้อทุเรียนเริ่มเปลี่ยนสี และเหนียวเป็นมันได้ที่
3. นำไปบรรจุใส่ปี๊บ รอการแบ่งบรรจุห่อพลาสติกขายต่อไป

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการผลิตทุเรียนกวน

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

ทอฟฟี่ทุเรียน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปทุเรียนสุก ซึ่งจะมีการเติมกะทิ เบะแซและน้ำตาลปีบลงไป เพื่อให้มีรสชาติหวานมัน

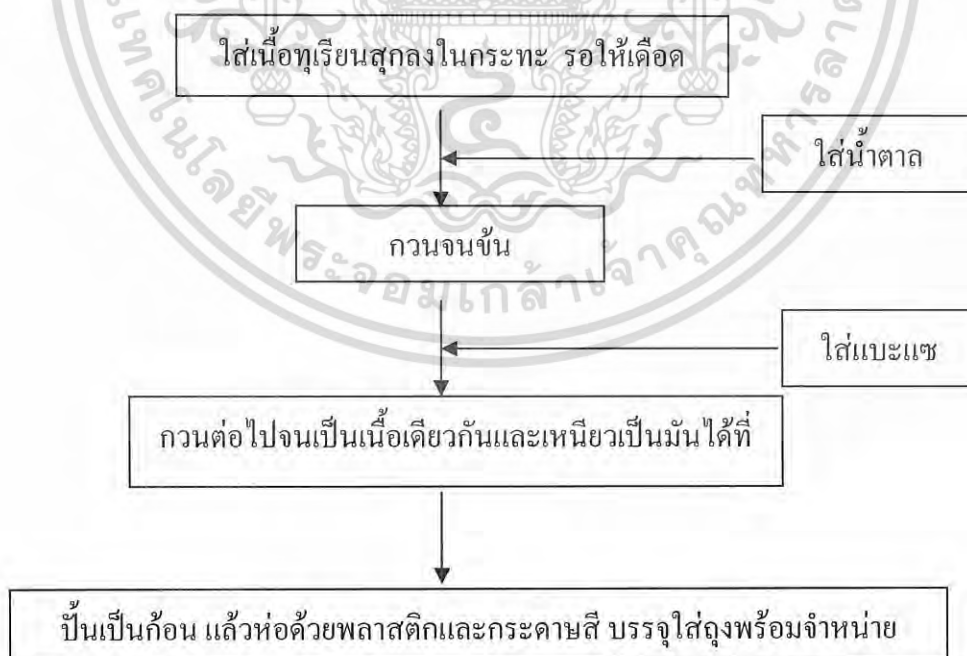
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้ง จะได้ทอฟฟี่ทุเรียน 6 กิโลกรัม)

เนื้อทุเรียนพันธุ์ชะนีสุก	4	กิโลกรัม
น้ำตาล	4	กิโลกรัม
กะทิ	4	กิโลกรัม
เบะแซ	2	กิโลกรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 3)

1. นำเนื้อทุเรียนชะนีสุกลงในกะทิที่ตั้งไฟรอให้ทุเรียนเคี้ยวจึงใส่น้ำตาลปีบและกะทิลงไป
2. กวนให้เนื้อทุเรียนขึ้น จากนั้นเติมเบะแซลงไป และกวนต่อไปจนเป็นเนื้อเดียวกันให้เหนียวเป็นมันได้ที่
3. นำมาปั้นให้เป็นก้อน แล้วห่อด้วยพลาสติก ก่อนที่จะห่อด้วยกระดาษสีอีกชั้น
4. บรรจุใส่ถุงพร้อมจำหน่าย

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการผลิตทอฟฟี่ทุเรียน

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนุนทอดกรอบ

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปขนุนแก่จัดที่ยังไม่สุก โดยการนำมาผ่าเมล็ดออกและนำไปใส่ให้เป็นแผ่น จากนั้นก็นำไปทอด

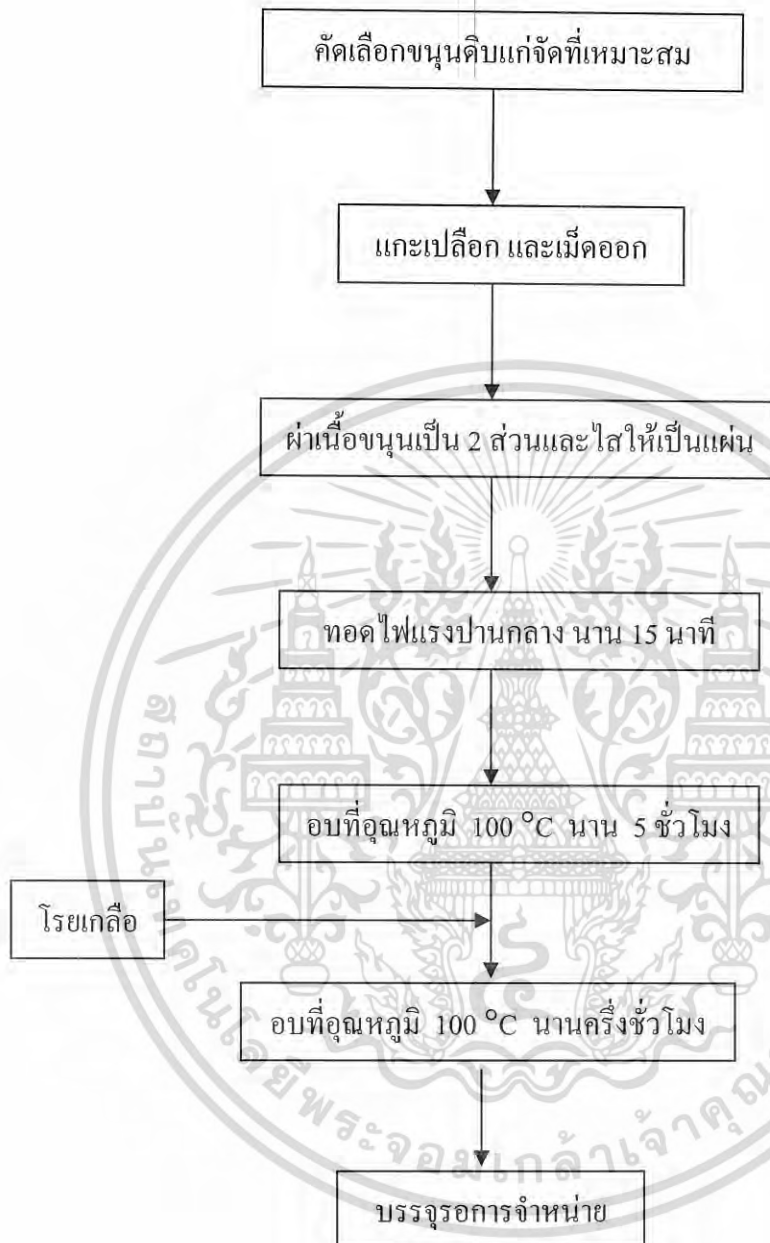
ส่วนประกอบ (ในการผลิตขนุนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม)

ขนุนดิบแก่จัดทั้งเปลือก	8	กิโลกรัม
น้ำมันสำหรับทอด	1	กิโลกรัม
เกลือ	5	กรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 4)

- นำขนุนที่ผ่านการคัดเลือกแล้วมาแกะเปลือกออก จากนั้นใช้มีดแกะเมล็ดออก และผ่าเนื้อเป็น 2 ส่วน
- ใส่เนื้อขนุนออกมาเป็นแผ่น
- นำไปทอดในน้ำมันพืชเดือดที่เตรียมไว้โดยใช้ไฟแรงปานกลาง พลิกกลับชั้นขนุนเป็นระยะ จนกระทั่งชั้นขนุนเริ่มเหลือง จะใช้เวลาประมาณ 15 นาที จึงตักขึ้นสะเด็ดน้ำมัน และนำไปใส่ถาดที่รองด้วยกระดาษซับน้ำมัน แล้วรอให้เย็นบนถาด
- นำไปอบในตู้อบลมร้อน โดยใช้อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน 5 ชั่วโมง เพื่อไล่ความชื้น และให้น้ำมันซึมออกมาให้มากที่สุด
- นำออกจากตู้อบ แล้วโรยเกลือทันที จากนั้นรอให้เย็น
- นำไปอบในตู้อบลมร้อนอีกครั้ง โดยใช้อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นานประมาณครึ่งชั่วโมง
- นำออกจากตู้อบ รอให้เย็นแล้วนำมาบรรจุใส่ถุงพลาสติกหรือการจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการผลิตขนุนทอดกรอบ
ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

กล้วยหอมกรอบนมสด

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปกล้วยหอมแก่จัดซึ่งยังไม่สุกโดยการนำมาหั่นเป็นแผ่นบางๆ ทอดในน้ำมันให้กรอบแล้วนำมาคลุกน้ำตาล เกลือ นมสด อบกรอบ

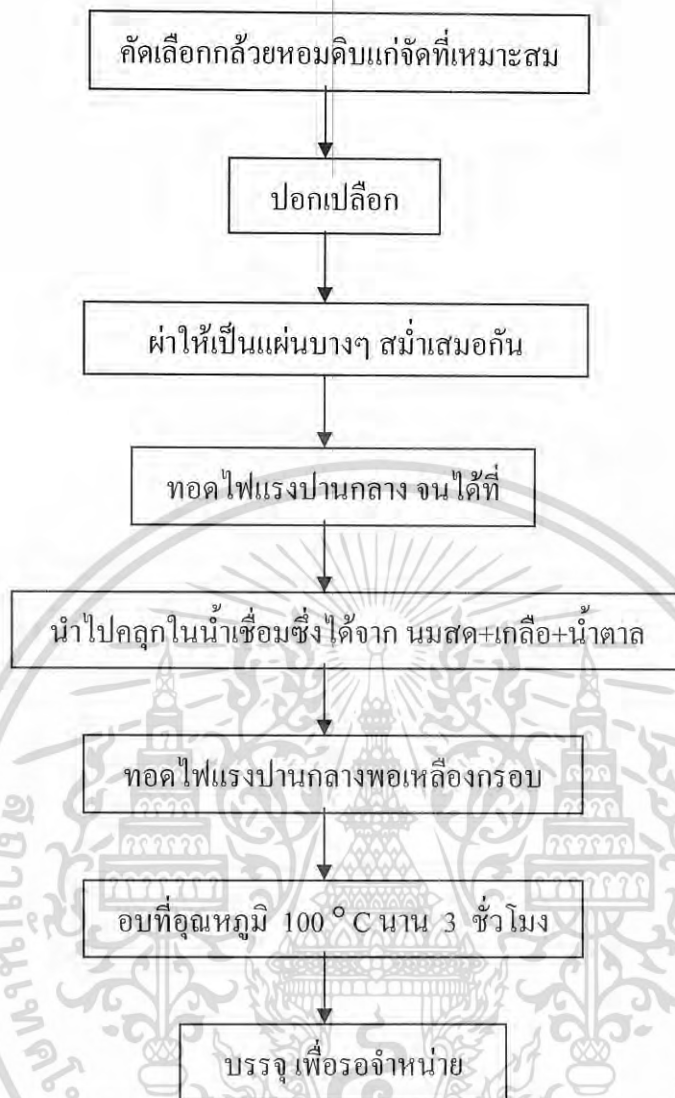
ส่วนประกอบ (ในการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสด 1 กิโลกรัม)

กล้วยหอมดิบแก่จัด	10	กิโลกรัม
น้ำมัน	1	กิโลกรัม
เกลือ	30	กรัม
น้ำตาล	2	กิโลกรัม
นมสด	1	กระป๋อง

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 5)

1. นำกล้วยหอมที่คัดเลือกมาแล้วมาปอกเปลือก
2. ผ่ากล้วยหอมให้เป็นแผ่นบางๆสม่ำเสมอ
3. นำไปทอดในน้ำมันเดือด โดยใช้ไฟปานกลางทอดจนกระทั่งชิ้นกล้วยเริ่มเหลือง จึงตักขึ้นสะเด็ดน้ำมัน
4. นำนมสดมาผสมกับน้ำตาลและเกลือ ตั้งไฟ คนไปเรื่อยๆจนเป็นน้ำเชื่อม
5. นำกล้วยที่ทอดพักไว้ลงมาคลุกในน้ำเชื่อมนมสด
6. นำกล้วยที่นำไปคลุกในน้ำเชื่อมนมสดแล้วลงทอดในน้ำมันเดือดอีกครั้ง พอให้เหลืองกรอบได้ที่ จึงตักขึ้นสะเด็ดน้ำมัน แล้วรอให้เย็น
7. นำไปอบในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส นาน 3 ชั่วโมง
8. รอให้เย็นแล้วจึงบรรจุเพื่อจำหน่ายต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสด

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

กล้วยหอมกวน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากกล้วยหอมสุกหอม โดยการนำมากวนผสมกะทิ น้ำตาล กวนให้เหนียว

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้งซึ่งจะได้กล้วยหอมกวน 5 กิโลกรัม)

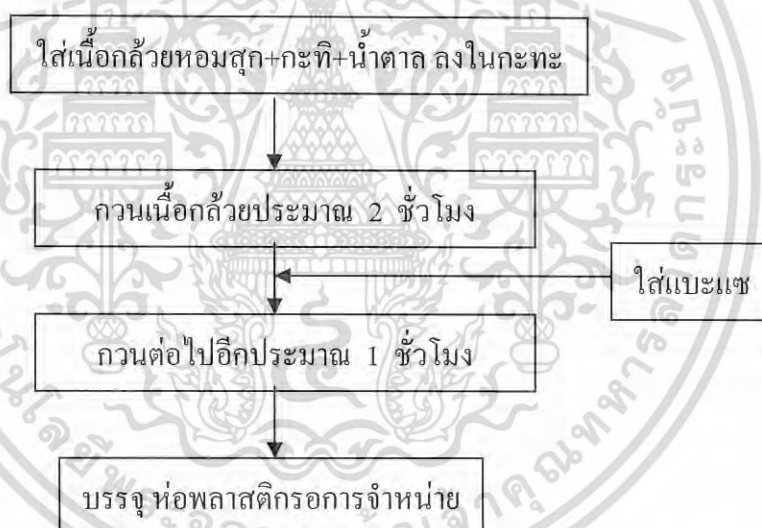
กล้วยหอมสุกหอม 10 กิโลกรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขหรือปรับใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำตาลปีบ	1	กิโลกรัม
กะทิ	2	กิโลกรัม
เบะแซ	1	กิโลกรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 6)

1. นำเนื้อกล้วยหอมสุก ใสลงในกะทะที่ตั้งไฟพร้อมด้วยกะทิกับน้ำตาล
2. กวนจนกระทั่งเนื้อกล้วยข้น ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จึงใส่เบะแซลงไป
3. กวนต่ออีกประมาณ 1 ชั่วโมง จนกระทั่งเนื้อกล้วยกวนเหนียวได้ที่
4. นำไปบรรจุห่อพลาสติกเพื่อจำหน่าย

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการผลิตกล้วยหอมกวน

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

เงาะกวน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากเงาะ โดยการนำเนื้อเงาะมากวนผสมกับน้ำตาล กะทิ เกลือ และเบะแซ กวนให้เหนียวจับตัวกัน

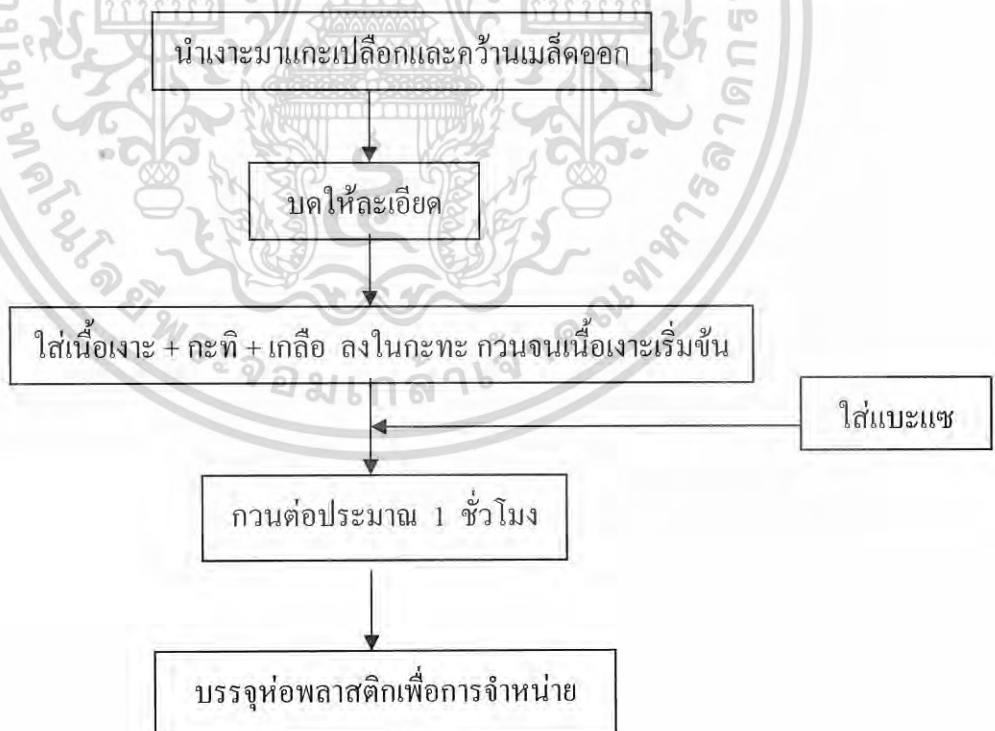
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้ง ซึ่งจะได้เงาะกวน 3 กิโลกรัม)

ผลเงาะสุกงอม	10	กิโลกรัม
กะทิ	2	กิโลกรัม
เกลือ	20	กรัม
แบะแซ	1.5	กิโลกรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 7)

1. นำเงาะมาแกะเปลือกและคว้านเมล็ดออก จากนั้นนำเนื้อเงาะมาบดให้ละเอียด
2. ใส่ลงในกะทะที่ตั้งไฟ พร้อมด้วยกะทิและเกลือ
3. กวนจนเนื้อเงาะเริ่มข้นซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จึงใส่แบะแซลงไป กวนต่อไปอีกจนประมาณ 1 ชั่วโมง จนเนื้อเงาะเหนียวขึ้นมัน ทิ้งไว้ให้เย็นนำไปบรรจุห่อพลาสติกเพื่อจำหน่าย

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการผลิตเงาะกวน

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มั่งคุดกวน

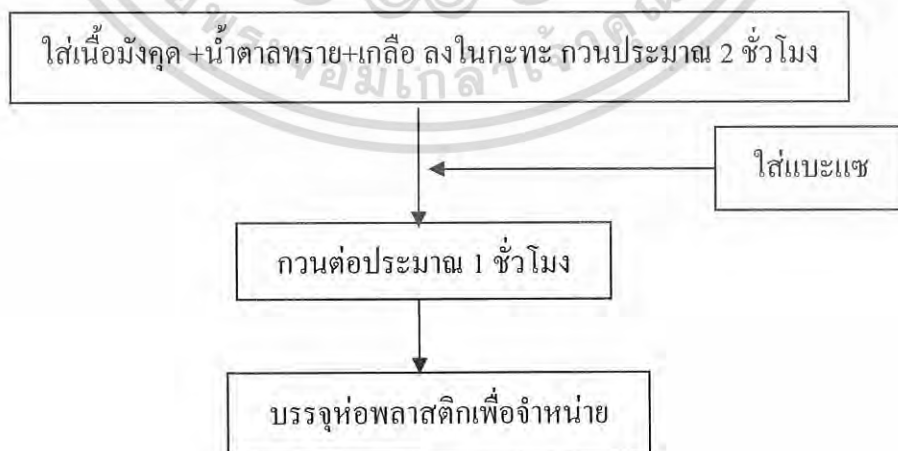
เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากมั่งคุดโดยการนำเนื้อมั่งคุดมากวนผสมน้ำตาล กะทิ เกลือ และเบะแซ แล้วกวนให้เหนียวจับตัวกัน

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้ง ซึ่งจะได้มั่งคุดกวน 5 กิโลกรัม)

เนื้อมั่งคุด	15	กิโลกรัม
น้ำตาล	1	กิโลกรัม
เกลือ	20	กรัม
เบะแซ	1.5	กิโลกรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 8)

1. นำเนื้อมั่งคุดมาใส่ลงในกะทะที่ตั้งไฟพร้อมด้วยน้ำตาลทรายและเกลือ
2. กวนจนเนื้อมั่งคุดเริ่มขึ้นซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จึงใส่เบะแซลงไป กวนต่อไปอีกประมาณ 1 ชั่วโมง จนเนื้อมั่งคุดเหนียวจับตัวกัน
3. ทิ้งไว้ให้เย็น นำไปบรรจุห่อพลาสติกเพื่อจำหน่ายต่อไป

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการผลิตมั่งคุดกวน

เอกสารนี้มา: (จากการสัมภาษณ์) สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชมพูสามรส

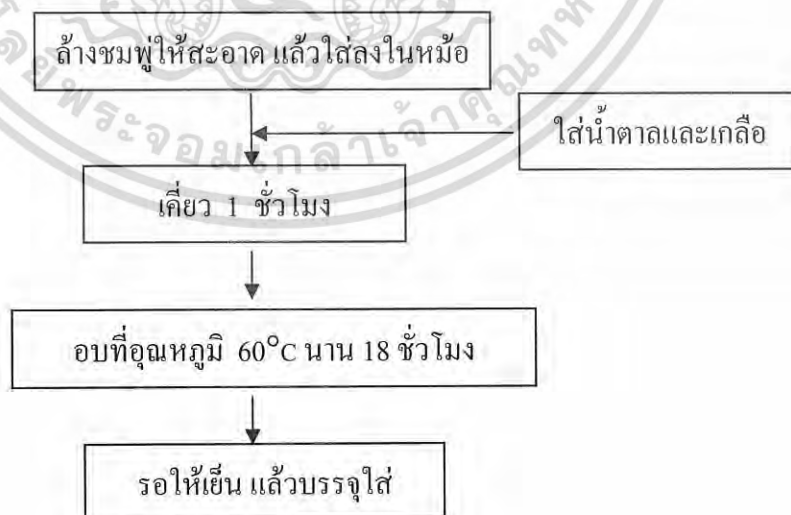
เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากชมพู ซึ่งมีรสชาติอร่อยและเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นการยืดอายุการเก็บรักษาอีกด้วย

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้ง ซึ่งจะได้ชมพูสามรส 1.2 กิโลกรัม)

ชมพูแก่แห้ง	10	กิโลกรัม
น้ำตาล	2	กิโลกรัม
เกลือ	30	กรัม

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 9)

1. นำชมพูสดมาล้างน้ำให้สะอาด แล้วใส่ลงในหม้อ
2. ใส่น้ำตาลและเกลือเล็กน้อยลงในหม้อ เคี่ยวประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วยกขึ้นสะเด็ดน้ำ
3. อบในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส นาน 18 ชั่วโมง
4. รอให้เย็นแล้วจึงบรรจุใส่กล่อง

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการผลิตชมพูสามรส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชมพูหทัย

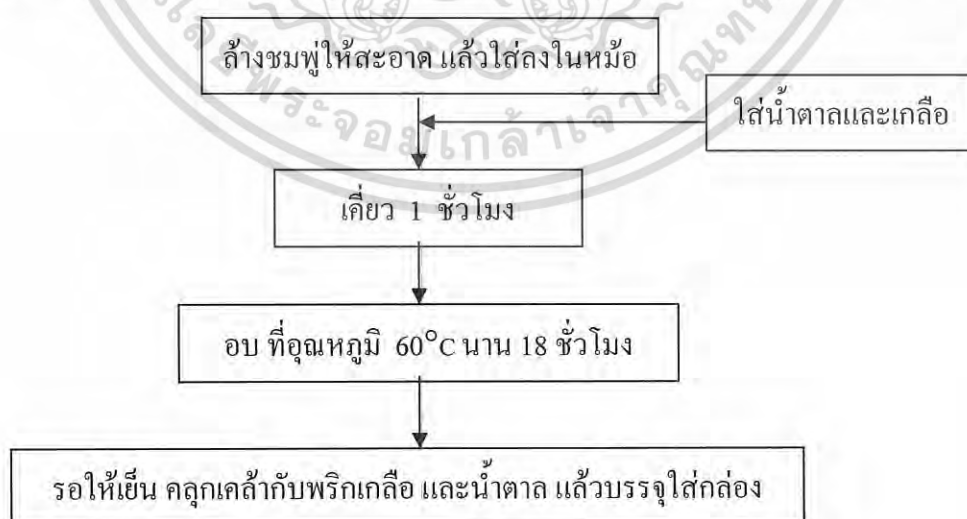
เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตตัดแปลงต่อมาจากชมพูสามรส โดยนำไปคลุกกับพริก เกล็ด และ น้ำตาล เพื่อเพิ่มรสชาติให้เข้มข้นขึ้น

ส่วนประกอบ (ในการผลิต 1 ครั้ง ซึ่งจะได้ชมพูหทัย 1.2 กิโลกรัม)

ชมพูแก้มแหม่ม	10	กิโลกรัม
น้ำตาล	2	กิโลกรัม
เกล็ด	30	กรัม
พริก,เกล็ด,น้ำตาล ผสมกันสำหรับคลุกตามใจชอบ		

กรรมวิธีการผลิต (ภาพที่ 10)

1. นำชมพูสดมาล้างน้ำให้สะอาด แล้วใส่ลงในหม้อ ใส่น้ำตาลและเกล็ดเล็กน้อย ลงในหม้อ เคี่ยวประมาณ 1 ชั่วโมง
2. แล้วยกขึ้นเสเด็ดน้ำ อบในตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส นาน 18 ชั่วโมง
3. รอให้เย็นแล้วคลุกเคล้าด้วยพริกเกล็ด และน้ำตาล แล้วบรรจุใส่กล่องรอการจำหน่าย

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการผลิตชมพูหทัย

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำลังการผลิต

กำลังการผลิตของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางในแต่ละวันจะไม่คงที่ขึ้นอยู่กับปริมาณวัตถุดิบและจำนวนคำสั่งซื้อ โดยในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางกลุ่มได้อาศัยแรงงานที่เป็นสมาชิกของกลุ่มเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันทางกลุ่มมีคณงานที่ใช้ในการผลิตประจำจำนวน 7 คน โดยเข้าทำงานตั้งแต่ 08.00–16.00 น. แต่บางช่วงที่มีวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นจำนวนมากหรือต้องเร่งผลิตให้ทันตามกำหนดส่งของให้ลูกค้า ทางกลุ่มก็จะมีการจ้างคณงานมาเพิ่ม โดยให้ค่าตอบแทนวันละ 100 บาท ซึ่งภายใน 1 วัน ทางกลุ่มสามารถทำการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดได้สูงสุดโดยใช้แรงงานคนในปริมาณที่แตกต่างกันตามปริมาณวัตถุดิบที่มีและจำนวนคำสั่งซื้อ (ตารางที่ 1)

ตาราง 1 ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดสูงสุดที่ทางกลุ่มเคยผลิตได้ใน 1 วัน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิตต่อวัน (กิโลกรัม)	จำนวนแรงงาน(คน)
ทุเรียนทอดกรอบ	100	10
ทุเรียนกวน	300	6
ทอฟฟี่ทุเรียน	600	6
ขนุนทอดกรอบ	100	10
กล้วยหอมกรอบนมสด	100	6
กล้วยหอมกวน	90-100	6
เงาะกวน	80-90	6
มังคุดกวน	80-90	6
ชมพู่มะพร้าว	90	6
ชมพู่มะพร้าว	90	6

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

ตาราง 2 ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางในปี 2547

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิตต่อปี (กิโลกรัม)	ร้อยละ
ทุเรียนทอดกรอบ	1,800	16.28
ทุเรียนกวน	1,200	10.85
ทอฟฟี่ทุเรียน	1,300	11.76
ขนุนทอดกรอบ	1,000	9.05
กล้วยหอมกรอบนมสด	1,200	10.85
กล้วยหอมกวน	1,050	9.54
เงาะกวน	1,500	13.64
มังคุดกวน	1,300	11.76
ชมพูสามรส	350	3.17
ชมพูหิย	350	3.17
รวม	11,050	100.00

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

สภาพทั่วไปทางการตลาดผลไม้แปรรูปของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง

ผลิตภัณฑ์และราคาผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางคือ ผลไม้แปรรูป ซึ่งทางกลุ่มได้ทำแปรรูปผลไม้หลากหลายชนิดได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด กล้วยหอม ขนุน ชมพู ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ได้แก่ ทุเรียนทอดกรอบ ขนุนทอดกรอบ กล้วยกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพูหิย เป็นต้น (ตารางที่ 3) ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตซึ่งมีราคาตกต่ำ อีกทั้งยังช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตให้เก็บไว้ได้นานยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ผลิตภัณฑ์และราคาผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง

ผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก สุทธิ(กรัม)	บรรจุภัณฑ์	ราคา (บาท)		ปริมาณการขาย (ถุงหรือกล่อง)	
			ขายปลีก	ขายส่ง	ขายปลีก	ขายส่ง
ทุเรียนทอดกรอบ	250	ถุงพลาสติก	90	75	990	2,310
	500	ถุงพลาสติก	175	150	300	700
	150	กล่องพลาสติก	70	60	300	700
	80	กล่องพลาสติก	50	40	656	1,532
ทุเรียนกวน	200	ห่อพลาสติก	24	16	600	1,400
	500	ห่อพลาสติก	60	50	360	840
ทอฟฟี่ทุเรียน	215	ถุงพลาสติก	35	20	1,700	4,000
ขนุนทอดกรอบ	180	ถุงพลาสติก	35	30	1,400	3,400
กล้วยหอมกรอบนมสด	215	ถุงพลาสติก	25	20	1,535	3,500
กล้วยหอมกวน	200	ถุงพลาสติก	25	18	600	1,400
	215	กล่องพลาสติก	30	20	400	970
	480	กล่องพลาสติก	60	50	125	290
	200	ถุงพลาสติก	35	30	2,000	4,700
เงาะกวน	200	ถุงพลาสติก	35	30	1,700	4,000
มังคุดกวน	200	ถุงพลาสติก	35	30	400	900
ชมพู่สามรส	215	กล่องพลาสติก	30	25	400	900
ชมพู่หยี	215	กล่องพลาสติก	30	25	400	900

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

การจัดจำหน่าย

กลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีลักษณะการจัดจำหน่ายสินค้าใน 2 ลักษณะ คือ

1. ขายส่ง โดยการขายในปริมาณคราวละมากๆ ซึ่งจะเป็นการขายให้กับผู้ที่มาสั่งซื้อแล้วนำไปขายต่อ โดยจะนำไปแยกบรรจุเพื่อขายอีกครั้งโดยไม่จำเป็นต้องใช้ตราชื่อของทางกลุ่มและในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ ทางกลุ่มจะทำการบรรจุผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด แต่ละขนาดโดยใช้ฉลากที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นตราห้อยของกลุ่มเองและขายให้กับร้านค้าต่างๆในปริมาณมาก ซึ่งทางกลุ่มจะมีลูกค้าประจำในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้แก่ ร้านกุนาต อําเภอลอง เทศโกโลตัส สาขาจันทบุรี และร้านขายของฝากตลาดน้ำพุ และลูกค้าประจำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ร้านค้าของกรมพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ทางกลุ่มยังมีลูกค้าประจำอยู่ในต่างจังหวัดอีกหลายแห่งด้วย เช่น ที่จังหวัดตราด ระยอง สระบุรี และนครปฐม เป็นต้น

2. ขายปลีก โดยทางกลุ่มจะนำสินค้าไปออกร้านตามงานสำคัญต่างๆ ที่จัดโดยหน่วยงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ยกตัวอย่างเช่น งาน OTOP CITY ที่เมืองทองธานี งานของดีเมืองจันทน์ งานเกษตรแฟร์ เป็นต้น

การส่งเสริมการจัดจำหน่าย

ทางกลุ่มได้มีการส่งเสริมการจัดจำหน่าย โดยทำป้ายประชาสัมพันธ์อยู่หน้าทำการกลุ่มทางอำเภอเมือง จันทบุรี ได้มีการจัดทำโบรชัวร์ เพื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้ และใน www.thaitambal.com ก็ยังได้มีการให้ข้อมูลของกลุ่มและรายละเอียดผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มอีกด้วย นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้รับเกียรติจากรายการ รอยไทย และที่นี้ประเทศไทย ที่มาถ่ายทำรายการที่กลุ่มซึ่งช่วยเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มได้อีกทางหนึ่งด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. เงินหมุนเวียนของกลุ่มไม่เพียงพอ เนื่องจากในปัจจุบันทางกลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและกำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาหาแหล่งเงินกู้ยู่ ขณะนี้ทางกลุ่มจึงมีเพียงแหล่งเงินทุนที่มาจาก การถือหุ้นของสมาชิกและเงินที่กู้ยืมมาจากสมาชิก อีกทั้งในการขายสินค้า ส่วนใหญ่จะเป็นการขายแบบให้เครดิต ทำให้มีเงินสดเข้ามาน้อย ทางกลุ่มจึงประสบกับปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียน

2.ขาดการวางแผนการตลาด กลุ่มอาชีพสตรีคมบางเป็นกลุ่มอาชีพขนาดเล็กและดำเนินการโดยชาวบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในด้านการตลาดเท่าที่ควร ดังนั้นจึงยังไม่มีแผนการตลาดทำให้การดำเนินงานด้านการตลาดของกลุ่มขาดทิศทางที่แน่นอนและอาจจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ยาก

3.มีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ไม่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้ยอดขายผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มไม่สูงเท่าที่ควร อีกทั้งยังทำให้เกิดปัญหาสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ มีอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.ผลิตสินค้าไม่ทันตามกำหนด ในบางช่วงทางกลุ่มจะได้รับคำสั่งซื้อสินค้าเข้ามามากเป็นพิเศษ ซึ่งทางกลุ่มจะต้องเร่งทำการผลิตสินค้าให้ทันตามกำหนดส่งของลูกค้า แต่เนื่องจากในปัจจุบันทางกลุ่มยังมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตไม่เพียงพอจึงทำให้บางครั้งทางกลุ่มไม่สามารถผลิตสินค้าให้ทันต่อกำหนดส่งของลูกค้าได้

5.สินค้าเก็บได้ไม่นาน ซึ่งจะทำให้สินค้าถูกส่งคืนในกรณีที่ทางกลุ่มได้นำสินค้าไปฝากขายตามร้านค้าต่างๆหรือมีผู้มารับสินค้าไปขายต่อ ทำให้ทางกลุ่มได้รับความเสียหายจากการถูกส่งคืนสินค้า

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ในส่วนแรกจะเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง และในส่วนที่สองจะเป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตและผลตอบแทนที่เกิดจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้ง 10 ชนิดนี้จะคิดมูลค่าเป็นต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต่อ 1 กิโลกรัม

การวิเคราะห์ต้นทุน

จะแยกพิจารณาออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด ซึ่งในการคำนวณสัดส่วนของต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์นั้น จะคำนวณจากปริมาณผลผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์มาเทียบเป็นร้อยละและนำไปคูณกับต้นทุนที่เกิดขึ้นก็จะได้เป็นต้นทุนการผลิตที่คิดให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำต้นทุนมาคิดเป็นต้นทุนต่อ 1 กิโลกรัม ของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และหาต้นทุนรวมของแต่ละผลิตภัณฑ์ต่อไป

ต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดนั้นจะประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสดดังต่อไปนี้ คือ

1. วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตและต้นทุนของวัตถุดิบ ได้แก่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสตรีคัมบางและต้นทุนของวัตถุดิบแต่ละชนิด

ผลิตภัณฑ์	วัตถุดิบหลัก	ต้นทุน (บาท/กิโลกรัม)
ทุเรียนทอดกรอบ	ทุเรียนหมอนทองดิบแก่จัด	14
ทุเรียนกวน	เนื้อทุเรียนหมอนทองดิบแก่จัด	20
ทอฟฟี่ทุเรียน	เนื้อทุเรียนชะนีสุก	15
ขนุนทอดกรอบ	ขนุนดิบแก่จัดทั้งเปลือก	7
กล้วยหอมกรอบนมสด	กล้วยหอมดิบแก่จัด	7
กล้วยหอมกวน	กล้วยหอมสุก	7
เงาะกวน	เงาะสุก	5
มังคุดกวน	มังคุดสุก	5
ชมพู่มะพร้าว	ชมพู่มะพร้าว	5
ชมพู่มะพร้าว	ชมพู่มะพร้าว	5

ที่มา: (จากการสำรวจ)

2. วัตถุดิบรองที่ใช้ในการผลิต ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีวัตถุดิบรองที่ใช้ในการผลิตและต้นทุนของวัตถุดิบแต่ละชนิด ได้แก่ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 วัตถุดิบรองที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพสตรีคมบางและต้นทุนของ
วัตถุดิบแต่ละชนิด

ผลิตภัณฑ์	วัตถุดิบรอง	ต้นทุน (บาท/หน่วย)
ทุเรียนทอดกรอบ	น้ำมันพืช	ปีบละ 390
ทุเรียนกวน	น้ำตาลทราย	กิโลกรัมละ 14
ทอฟฟี่ทุเรียน	น้ำตาลปีบ	กิโลกรัมละ 20
	เบะแซ	กิโลกรัมละ 25
	กะทิ	กิโลกรัมละ 25
ขนุนทอดกรอบ	น้ำมันพืช	ปีบละ 390
กล้วยหอมกรอบนมสด	น้ำมันพืช	ปีบละ 390
	น้ำตาลทราย	กิโลกรัมละ 14
	นมสด	กระป๋องละ 18
กล้วยหอมกวน	น้ำตาลปีบ	กิโลกรัมละ 20
	เบะแซ	กิโลกรัมละ 25
	กะทิ	กิโลกรัมละ 25
เงาะกวน	เบะแซ	กิโลกรัมละ 25
	กะทิ	กิโลกรัมละ 25
มังคุดกวน	น้ำตาลทราย	กิโลกรัมละ 14
	เบะแซ	กิโลกรัมละ 25
ชมพู่มะพร้าว	น้ำตาลทราย	กิโลกรัมละ 14
ชมพู่มะพร้าว	น้ำตาลทราย	กิโลกรัมละ 14

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

3. วัตถุดิบที่ใช้เป็นเครื่องปรุงอื่นๆในการผลิตทุเรียนทอดกรอบ ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด เงาะกวน มังคุดกวน และชมพู่มะพร้าว จะใช้เกลือในการปรุงรส ซึ่งมีต้นทุนถูละ 10 บาท (ถูล 1 กิโลกรัม) ส่วนการผลิตชมพู่มะพร้าวจะใช้เกลือและพริกในการปรุงรส ซึ่งพริกมีต้นทุน กิโลกรัมละ 100 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ค่าจ้างแรงงาน ค่าจ้างแรงงานของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง คือ วันละ 100 บาท โดยคนงาน จะทำงานตั้งแต่ 08.00-16.30 นาฬิกา ซึ่งในการคิดต้นทุนค่าจ้างแรงงานให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์จะคิด ตามจำนวนวันที่ผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

ตารางที่ 6 จำนวนวันที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดใน 1 ปี

ผลิตภัณฑ์	จำนวนวันที่ใช้ในการผลิต(วัน)
ทุเรียนทอดกรอบ	30
ทุเรียนกวน	30
ทอฟฟี่ทุเรียน	30
ขนุนทอดกรอบ	20
กล้วยหอมกรอบนมสด	20
กล้วยหอมกวน	20
เงาะกวน	30
มังคุดกวน	20
ชมพู่สามรส	15
ชมพู่หยี	15
รวม	130

ที่มา: (จากการสัมภาษณ์)

5. ค่าเชื้อเพลิงและไฟฟ้า สำหรับค่าเชื้อเพลิงจะคิดตามจำนวนวันที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ แต่ละชนิด ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วจะใช้เชื้อเพลิงซึ่งก็คือ ก๊าซหุงต้ม ขนาด 15 กิโลกรัม วันละประมาณ 3 ถึง ยกเว้นในการผลิตชมพู่สามรสและชมพู่หยีจะใช้ก๊าซหุงต้ม วันละประมาณ 2 ถึง ซึ่งก๊าซหุงต้ม มีราคาถึงละ 200 บาท ซึ่งในการคิดต้นทุนค่าเชื้อเพลิงให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์จะคิดตามจำนวนวันที่ ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (ตารางที่ 6) เพราะทางกลุ่มจะเสียต้นทุนค่าเชื้อเพลิงเฉพาะวันที่ ทำการผลิตเท่านั้น ส่วนค่าไฟฟ้านั้นทางกลุ่มจะเสียค่าไฟฟ้าเดือนละประมาณ 3,000 บาท ซึ่งใน การคำนวณจะคิดค่าไฟฟ้าเป็นรายปี จากนั้นคิดเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนของ ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และคิดเป็นต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม ซึ่งผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะมีต้นทุนค่าไฟฟ้าเท่ากัน

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ค่าน้ำประปา ทางกลุ่มมีการใช้น้ำประปาเฉลี่ยเดือนละประมาณ 200 บาท โดยในการคำนวณเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์จะคิดค่าน้ำเป็นรายปี จากนั้นคิดเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และคิดเป็นต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม ซึ่งผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะมีต้นทุนค่าน้ำประปาเท่ากัน

7. บรรจุก๊าซและฉลากสินค้า บรรจุก๊าซที่ทางกลุ่มใช้ได้แก่ ถุงพลาสติกพร้อมโลโก้ ต้นทุนกิโลกรัมละ 110 บาทในการบรรจุทุเรียนทอดกรอบ ทอพีทุเรียน ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด กล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน กล่องพลาสติกราคาใบละ 2.5-5 บาทในการบรรจุหมูปูสามรส ชมพูหี กล้วยหอมกวน และทุเรียนทอดกรอบ กระดาษแก้วสำหรับห่อทอพีทุเรียนราคาแผ่นละ 4 บาท กระดาษแก้วใส่สำหรับห่อกล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ราคาแผ่นละ 11 บาท ฟิล์มพลาสติกสำหรับห่อทุเรียนกวนราคาม้วนละ 250 บาท

8. ค่าน้ำมันรถ ซึ่งใช้ในการขนส่งสินค้าและจัดซื้อวัตถุดิบซึ่งทางกลุ่มจะมีค่าใช้จ่ายในด้านนี้ประมาณเดือนละ 3,000 บาท โดยในการคำนวณเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์จะคิดค่าน้ำมันรถเป็นรายปี จากนั้นคิดเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และคิดเป็นต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม ซึ่งผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะมีต้นทุนค่าน้ำมันรถเท่ากัน

9. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ คิดเป็นปีละประมาณ 4,000 บาท โดยคิดเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และคิดเป็นต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม ซึ่งผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะมีต้นทุนค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ เท่ากัน

ต้นทุนผันแปรที่ไม่เป็นเงินสด จะคำนวณจากต้นทุนต่างๆ ที่เกิดขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละการผลิตตามน้ำหนักของการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ประกอบไปด้วย

1. ค่าจ้างแรงงานครอบครัว ในการดำเนินงานทางกลุ่มได้มีการจ้างแรงงานครอบครัว วันละ 2 คน ในการทำงานทั่วไปภายในกลุ่ม ทั้งในด้านการบริหารและด้านการผลิต โดยกำหนดค่าตอบแทนให้วันละ 200 บาทต่อคน โดยทางกลุ่มมีการใช้แรงงานครอบครัวตลอดทั้งปีจึงคิดต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่ทางกลุ่มควรจะต้องเสียเป็นรายปีและคิดเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

2. ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน ซึ่งจะคำนวณเป็นต้นทุนให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ตามสัดส่วนการใช้งานในการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาชุมชน รวมมูลค่าทั้งสิ้น 1,069,150 บาท (ตารางที่ 7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 เครื่องมืออุปกรณ์การแปรรูปที่กลุ่มอาชีพสตรีคัมบางได้รับการสนับสนุน

เครื่องมืออุปกรณ์	จำนวน	มูลค่า (บาท)
เครื่องกวนทุเรียนกะทะ 2 ชั้น	2 เครื่อง	104,000
ตู้แช่แข็งขนาด 1 ตัน	2 ตู้	260,000
โต๊ะสแตนเลสขนาด 115 x 235 x 80 ซม.	4 ตัว	86,000
เครื่องปิดถุงกึ่งอัตโนมัติระบบสายพาน	1 เครื่อง	120,000
เครื่องปิดถุงสุญญากาศแบบห้องคู่	1 เครื่อง	135,000
กาละมังสแตนเลส ขนาด 50 ซม.	10 ใบ	9,000
ถาดลึกลับสแตนเลส ขนาด 45 ซม.	10 ใบ	4,800
ถาดตื้นสแตนเลส ขนาด 18 ซม.	10 ใบ	4,350
ถังพลาสติกเก็บผลิตภัณฑ์ ขนาด 27 แกลลอน	50 ใบ	13,000
ถังสแตนเลส	3 ใบ	69,000
คู่อบลร้อนสแตนเลส ขนาด 24 ถาด(ชนิด 2 ประตู)	2 เครื่อง	264,000
รวม		1,069,150

ที่มา: (จากการสำรวจ)

3. ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน จะคำนวณจากการเสียดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 5.91 (อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ 1 ปีขึ้นไปโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย) ของต้นทุนที่เป็นเงินสด ซึ่งทางกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางมีเงินสดหมุนเวียนเฉลี่ยปีละประมาณ 570,000 บาท และมีค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียนปีละ 33,687 บาท

ต้นทุนคงที่ที่ไม่เป็นเงินสด ได้แก่

1. ค่าเช่าที่ดิน บริเวณที่ใช้เป็น โรงเรือนและที่ทำการกลุ่มมีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ แต่เนื่องจากที่ดินที่ใช้เป็นที่ดินที่ประธานกลุ่มให้ยืมใช้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ดังนั้นการคำนวณต้นทุนในส่วนนี้จึงคิดจากค่าเช่าที่ดินในบริเวณนั้นที่ทางกลุ่มควรจะต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งตามปกติค่าเช่าที่ดินในบริเวณนั้นจะมีอัตราค่าเช่าปีละ 12,000 บาท/ไร่ และจะคำนวณแยกเป็นร้อยละตามปริมาณการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์การแปรรูปและค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป จะคำนวณจากเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทางกลุ่มจะต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 100,000 บาท กำหนดอายุการใช้งาน 10 ปี คิดเป็นค่าเสื่อมราคาต่อปีเท่ากับ 10,000 บาท และจะมีค่าเสียโอกาสในการลงทุนเท่ากับ 591 บาทต่อปี เมื่อคำนวณที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.91 (อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ 1 ปีขึ้นไปโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย)

3. ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนและค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน ทางกลุ่มได้ลงทุนสร้างโรงเรือนเมื่อ 4 ปีที่แล้ว จำนวน 3 โรง ซึ่งเป็นโรงเรือนที่ใช้ในการแปรรูปผลไม้จำนวน 2 โรง คิดเป็นมูลค่า 950,000 บาท กำหนดอายุการใช้งาน 20 ปี คิดเป็นค่าเสื่อมราคาต่อปีเท่ากับ 47,500 บาท และจะมีค่าเสียโอกาสในการลงทุนเท่ากับ 2,808 บาทต่อปี เมื่อคำนวณที่อัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 5.91 (อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินกู้ 1 ปีขึ้นไป โดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย) โดยจะต้องนำมาคำนวณตามสัดส่วนของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

4. ค่าเช่าอุปกรณ์การแปรรูป ในส่วนนี้จะทำการคำนวณจากการค่าเช่าที่ทางกลุ่มควรจะต้องจ่าย เนื่องจากในความเป็นจริงนั้นอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนมานั้นไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งอัตราค่าเช่าที่นำมาใช้คำนวณคือคิดเหมาทุกอุปกรณ์ 5,000 บาทต่อปี โดยคำนวณตามสัดส่วนของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

โดยผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดมีดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 8-17)

ตารางที่ 8 ต้นทุนการผลิตทุเรียนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	184.02	29.85	213.87	96.81
ทุเรียนหมอนทองดิบแก่จัดทั้งเปลือก	140.00	0.00	140.00	63.37
น้ำมันปาล์ม	28.89	0.00	28.89	13.08
เกลือ	0.05	0.00	0.05	0.02
บรรจุภัณฑ์	12.20	0.00	12.20	5.52
ค่าเชื้อเพลิง	13.00	0.00	13.00	5.88
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	1.48
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.10
ค่าจ้างแรงงาน	11.67	13.21	24.88	11.26
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	1.48
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.16
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	13.59	13.59	6.15
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.38
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	3.19
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.49
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.41
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.02
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	1.95
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.11
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.20
รวม	184.02	36.89	220.91	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 ต้นทุนการผลิตทุเรียนกวน 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	82.64	21.19	103.83	93.65
เนื้อทุเรียนพันธุ์หมอนทองสุก	36.00	0.00	36.00	32.47
น้ำตาลทราย	2.52	0.00	2.52	2.27
บรรจุภัณฑ์	3.28	0.00	3.28	2.96
ค่าเชื้อเพลิง	16.25	0.00	16.25	14.66
ค่าไฟฟ้า	3.25	0.00	3.25	2.93
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.20
ค่าจ้างแรงงาน	17.50	13.21	30.71	27.70
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.94
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.32
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	4.93	4.93	4.45
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	2.75
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	6.35
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.98
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.81
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.05
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	3.88
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.23
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.41
รวม	82.64	28.23	110.87	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ต้นทุนการผลิตทอผ้าฝ้ายเรียน 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	108.20	23.78	131.98	94.94
เนื้อทอเรียนพันธุ์ชะนี	10.05	0.00	10.05	7.23
น้ำตาลปีบ	13.40	0.00	13.40	9.64
กะทิ	16.75	0.00	16.75	12.05
เบะแซ	8.25	0.00	8.25	5.93
บรรจุภัณฑ์	21.50	0.00	21.50	15.47
ค่าเชื้อเพลิง	15.00	0.00	15.00	10.79
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	2.34
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.16
ค่าจ้างแรงงาน	16.15	13.21	29.36	21.12
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.34
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.26
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	7.52	7.52	5.41
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	2.19
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	5.06
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.78
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.65
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.04
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	3.09
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.18
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.32
รวม	108.20	30.82	139.02	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 ต้นทุนการผลิตขนุนทอดกรอบ 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	126.04	29.85	155.89	95.68
ขนุนดิบแก่จัดทั้งเปลือก	56.00	0.00	56.00	34.37
น้ำมันปาล์ม	28.89	0.00	28.89	17.73
เกลือ	0.05	0.00	0.05	0.03
บรรจุภัณฑ์	4.40	0.00	4.40	2.70
ค่าเชื้อเพลิง	15.60	0.00	15.60	9.57
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	2.00
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.14
ค่าจ้างแรงงาน	14.00	13.21	27.21	16.70
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.00
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.22
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	13.59	13.59	8.34
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.87
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	4.32
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.67
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.55
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.03
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	2.64
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.15
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.28
รวม	126.04	36.89	162.93	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 ต้นทุนการผลิตกล้วยหอมกรอบนมสด 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	181.27	29.85	211.12	96.77
กล้วยหอมดิบแก่จัด	70.00	0.00	70.00	32.09
น้ำมันปาล์ม	28.80	0.00	28.80	13.20
นมสด	18.00	0.00	18.00	8.25
น้ำตาล	28.00	0.00	28.00	12.83
เกลือ	0.30	0.00	0.30	0.14
บรรจุภัณฑ์	4.40	0.00	4.40	2.02
ค่าเชื้อเพลิง	13.00	0.00	13.00	5.96
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	1.49
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.10
ค่าจ้างแรงงาน	11.67	13.21	24.88	11.40
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	1.49
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.17
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	13.59	13.59	6.23
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.40
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	3.23
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.50
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.41
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.02
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	1.97
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.11
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.21
รวม	181.27	36.89	218.16	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 ต้นทุนการผลิตกล้วยหอมหวาน 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	83.68	23.78	107.46	93.85
กล้วยหอมสุก	14.00	0.00	14.00	12.23
น้ำตาลปีบ	4.00	0.00	4.00	3.49
กะทิ	10.00	0.00	10.00	8.73
แบะแซ	5.00	0.00	5.00	4.37
บรรจุภัณฑ์	15.40	0.00	15.40	13.45
ค่าเชื้อเพลิง	14.85	0.00	14.85	12.97
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	2.85
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.19
ค่าจ้างแรงงาน	13.33	13.21	26.54	23.18
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.85
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.31
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	7.52	7.52	6.57
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	2.66
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	6.15
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.95
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.79
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.04
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	3.76
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.22
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.39
รวม	83.68	30.82	114.50	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ต้นทุนการผลิตเงาะกวน 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	104.64	23.78	128.42	94.80
เงาะสุก	23.33	0.00	23.33	17.22
เกลือ	0.06	0.00	0.06	0.04
กะทิ	16.66	0.00	16.66	12.30
เบะแซ	12.50	0.00	12.50	9.23
บรรจุภัณฑ์	15.40	0.00	15.40	11.37
ค่าเชื้อเพลิง	15.60	0.00	15.60	11.52
ค่าไฟฟ้า	3.25	0.00	3.25	2.40
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.16
ค่าจ้างแรงงาน	14.00	13.21	27.21	20.09
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.41
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.27
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	7.52	7.52	5.55
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	2.25
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	5.20
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.80
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.66
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.04
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	3.17
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.18
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.33
รวม	104.64	30.82	135.46	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 ต้นทุนการผลิตมังคุดกวน 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	155.60	23.78	179.38	96.22
มังคุดสุก	100.00	0.00	100.00	53.64
น้ำตาลทราย	2.80	0.00	2.80	1.50
เกลือ	0.04	0.00	0.04	0.02
เบะแซ	7.50	0.00	7.50	4.02
บรรจุภัณฑ์	15.40	0.00	15.40	8.26
ค่าเชื้อเพลิง	12.00	0.00	12.00	6.44
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	1.75
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.12
ค่าจ้างแรงงาน	10.76	13.21	23.97	12.86
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	1.75
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.19
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	7.52	7.52	4.03
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.64
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	3.78
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.58
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.48
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.03
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	2.31
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.13
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.24
รวม	155.60	30.82	186.42	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 ต้นทุนการผลิตชมพูสามรส 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	124.87	27.76	152.63	95.59
ชมพูแก่หม่อม	41.67	0.00	41.67	26.10
น้ำตาล	23.33	0.00	23.33	14.61
เกลือ	0.01	0.00	0.01	0.01
บรรจุภัณฑ์	11.62	0.00	11.62	7.28
ค่าเชื้อเพลิง	11.14	0.00	11.14	6.98
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	2.04
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.14
ค่าจ้างแรงงาน	30.00	13.21	43.21	27.06
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	2.04
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.23
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	11.50	11.50	7.20
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.91
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	4.41
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.68
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.56
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.03
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	2.69
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.16
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.28
รวม	124.87	34.80	159.67	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 ต้นทุนการผลิตชมพูหิ้วยี่ 1 กิโลกรัม (บาท)

ต้นทุนการผลิต	เป็นเงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	ร้อยละ
ต้นทุนผันแปร	129.75	27.76	157.51	96.36
ชมพูแก่มีเหม่ม	41.67	0.00	41.67	25.49
น้ำตาล	26.83	0.00	26.83	16.41
เกลือ	0.14	0.00	0.14	0.09
พริก	1.25	0.00	1.25	0.76
บรรจุภัณฑ์	11.62	0.00	11.62	7.11
ค่าเชื้อเพลิง	11.14	0.00	11.14	6.82
ค่าไฟฟ้า	3.26	0.00	3.26	1.99
ค่าน้ำประปา	0.22	0.00	0.22	0.13
ค่าจ้างแรงงาน	30.00	13.21	43.21	26.43
ค่าน้ำมันรถ	3.26	0.00	3.26	1.99
ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์	0.36	0.00	0.36	0.22
ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน	0.00	11.50	11.50	7.04
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนหมุนเวียน	0.00	3.05	3.05	1.87
ต้นทุนคงที่	0.00	7.04	7.04	4.31
ค่าเช่าที่ดิน	0.00	1.09	1.09	0.67
ค่าเสื่อมราคาของเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.90	0.90	0.55
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนอุปกรณ์การแปรรูป	0.00	0.05	0.05	0.03
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน	0.00	4.30	4.30	2.63
ค่าเสียโอกาสในการลงทุนโรงเรือน	0.00	0.25	0.25	0.15
ค่าเช่าเครื่องมืออุปกรณ์	0.00	0.45	0.45	0.28
รวม	128.66	34.80	163.46	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด จะพบว่าต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ทุเรียนทอดกรอบ ทุเรียนกวน ทอฟฟี่ทุเรียน ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด กล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพู่สามรส ชมพู่หยี 1 กิโลกรัม เท่ากับ 220.91 110.87 139.02 162.93 218.16 114.50 135.46 186.42 159.69 และ 163.46 บาท ตามลำดับ โดยในการผลิตทุเรียนทอดกรอบ มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ทุเรียนสดทั้งเปลือก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 65.37 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 8) ทุเรียนกวนมีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่เนื้อทุเรียนพันธุ์หมอนทอง คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.47 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 9) ทอฟฟี่ทุเรียนมีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 21.12 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 10) ขนุนทอดกรอบมีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ขนุนดิบแก่จัดทั้งเปลือก คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 34.37 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 11) กล้วยหอมกรอบนมสด มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่กล้วยหอมดิบแก่จัดคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.09 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 12) กล้วยหอมกวน มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 23.18 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 13) เงาะกวน มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20.09 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 14) มังคุดกวน มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่มังคุดสุกคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 53.64 ของต้นทุนทั้งหมด (ตารางที่ 15) ส่วนชมพู่สามรสกับชมพู่หยี มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ที่ค่าจ้างแรงงาน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 27.06 และ 26.43 ของต้นทุนทั้งหมดตามลำดับ (ตารางที่ 16 และตารางที่ 17)

การวิเคราะห์ผลตอบแทน

การวิเคราะห์ผลตอบแทนหรือกำไรที่กลุ่มอาชีพสตรีคัมบางได้รับจากการแปรรูปผลไม้ 1 กิโลกรัม จะทำการคำนวณโดยการนำราคาขายของสินค้าทั้งราคาขายปลีกและราคาขายส่งหักออกด้วยต้นทุนการผลิตสินค้า 1 กิโลกรัม จากที่คำนวณได้ข้างต้น (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด 1 กิโลกรัม(บาท)

ผลิตภัณฑ์	ราคาขายต่อกิโลกรัม		ต้นทุนต่อ กิโลกรัม	กำไร (ขาดทุน) ต่อกิโลกรัม	
	ขายส่ง	ขายปลีก		ขายส่ง	ขายปลีก
ทุเรียนทอดกรอบ	300	350	220.91	79.09	129.09
ทุเรียนกวน	80	100	110.87	(30.87)	(10.87)
ทอฟฟี่ทุเรียน	90	150	139.02	(49.02)	10.98
ขนุนทอดกรอบ	180	250	162.93	17.07	87.07
กล้วยหอมกรอบนมสด	100	150	223.82	(123.82)	(73.82)
กล้วยหอมกวน	100	150	114.50	(14.50)	35.50
เงาะกวน	200	250	135.46	64.54	114.54
มังคุดกวน	200	250	186.42	13.58	63.58
ชมพูสามรส	100	150	159.67	(59.67)	(9.67)
ชมพูหิ	100	150	164.55	(64.55)	(14.55)

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนพบว่าทุเรียนทอดกรอบเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้ผลตอบแทนต่อหน่วยได้สูงที่สุดคือ สามารถให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 79.09 และ 129.09 บาท ตามลำดับ ขนุนทอดกรอบ สามารถให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 17.07 และ 87.07 บาท ตามลำดับ เงาะกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 64.54 และ 114.54 บาท ตามลำดับ และมังคุดกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 13.58 และ 63.58 บาท ตามลำดับ ทอฟฟี่ทุเรียน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 10.98 บาทส่วนในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 49.02 บาท และกล้วยหอมกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 35.50 บาทและในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 14.50 บาท ส่วนทุเรียนกวน กล้วยหอมกรอบนมสด ชมพูสามรส และชมพูหิ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่อกิโลกรัมสูง และราคาไม่สูงนัก ทำให้ขาดทุนทั้งในการขายส่งและขายปลีก ดังนั้นจึงไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ทั้งสี่ชนิดนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จะพิจารณาว่าการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) โดยใช้ข้อมูลจากการประมาณการงบดุล งบกำไรขาดทุนของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง ในปี พ.ศ. 2547 เนื่องจากทางกลุ่มยังไม่เคยมีการทำงบดุล งบกำไรขาดทุนมาก่อน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการประมาณการงบดุล งบกำไรขาดทุน โดยการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มเกี่ยวกับมูลค่าของรายการต่างๆในงบการเงิน เพื่อนำงบการเงินที่ประมาณการได้มาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 19 การประมาณการงบกำไรขาดทุนของกลุ่มอาชีพคมบาง

รายการ	มูลค่า(บาท)
รายได้จากการขาย	504,396
ต้นทุนขาย	242,659
กำไรขั้นต้น	261,737
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	157,824
กำไรสุทธิ	103,913

ที่มา: (ประมาณการจากการสัมภาษณ์)

ตารางที่ 20 การประมาณการงบดุลของกลุ่มอาชีพคัมบัง

รายการ	มูลค่า(บาท)
สินทรัพย์	
สินทรัพย์หมุนเวียน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	143,043
สินค้าและวัสดุคงเหลือ	50,000
ลูกหนี้	107,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	300,043
สินทรัพย์ถาวร	
ที่ดิน	200,000
โรงเรือน	1,050,000
อุปกรณ์	1,600,000
รวมสินทรัพย์ถาวร	2,850,000
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	3,150,043
หนี้สินและทุน	
หนี้สินระยะสั้น	625,235
หนี้สินระยะยาว	937,852
รวมหนี้สิน	1,563,087
ทุนสุทธิ	1,586,956
รวมหนี้สินและทุน	3,150,043

ที่มา: (ประมาณการจากการสัมภาษณ์)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือสภาพคล่องของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบัง ถ้าอัตราส่วนสูง แสดงว่าทางกลุ่มมีความคล่องตัวสูง ถ้าอัตราส่วนต่ำ แสดงว่าทางกลุ่มอาจไม่สามารถชำระหนี้ได้ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งเกณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานทั่วไปคือ ควรมีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นสองเท่าของหนี้สินหมุนเวียน จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง พบว่า

$$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} = \frac{300,043}{625,235} = 0.47 \text{ เท่า}$$

ซึ่งแสดงว่าทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนด ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน คือ ค่าอัตราส่วนต้องเท่ากับ 2 เท่า ดังนั้นทางกลุ่มควรตรวจสอบรายการสินค้าคงคลัง ลูกหนี้การค้า และ โครงสร้างของหนี้สิน เพื่อหาหนทางนำเงินสดมาใช้แก้ไขปัญหาสภาพคล่อง

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว เป็นอัตราส่วนส่วนซึ่งเหมือนกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนแต่จะไม่นับรวมส่วนที่เป็นสินค้าคงคลัง ซึ่ง โดยทั่วไปแล้วอัตราส่วนนี้ควรมีค่าเท่ากับ 1 เท่าเป็นอย่างน้อย จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางพบว่า

$$\frac{\text{เงินสด} + \text{ลูกหนี้การค้า}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} = \frac{143,043 + 107,000}{625,235} = 0.40 \text{ เท่า}$$

ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่าทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนด เพราะมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วไม่เพียงพอในการชำระหนี้สิน ดังนั้นทางกลุ่มควรตรวจสอบบัญชีลูกหนี้และ โครงสร้างหนี้สินเพื่อหาหนทางนำเงินสดมาใช้แก้ไขปัญหาสภาพคล่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio)

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนที่ได้มาจากการกู้ยืมและส่วนที่มาจากเจ้าของกิจการ ซึ่งลักษณะทั่วไปที่เป็นมาตรฐานคือ ไม่ควรมีหนี้สินมากกว่าทุนเกิน 1.25 เท่า และจากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางพบว่า

$$\frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ทุน}} = \frac{1,563,087}{1,586,956} = 0.98 \text{ เท่า}$$

จะเห็นได้ว่าทางกลุ่มมีปริมาณหนี้สินต่ำกว่าทุนและเป็นอัตราส่วนที่ดีกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่เป็นมาตรฐานคือ 1.25 เท่า แสดงว่าทางกลุ่มมีเสถียรภาพความปลอดภัยในระบบการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ทางกลุ่มมีความคล่องตัวในการกู้ยืมเงินสูง แต่หากทางกลุ่มเห็นว่าค่าอัตราส่วนนี้ต่ำเกินไปก็ควรพิจารณาหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุน (Fixed Assets Net Worth Ratio)

อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุนหรือเจ้าของกิจการใช้ในการประเมินว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีเงินทุนที่จมอยู่กับสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำอยู่เป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งหลักทั่วไปสำหรับธุรกิจขนาดเล็คนั้นควรมีเงินทุนจมอยู่กับสินทรัพย์ถาวรไม่เกินร้อยละ 75 ถ้าปรากฏว่าในส่วน of ทุนมีสินทรัพย์ถาวรในสัดส่วนที่เกินกว่านี้ ทางกลุ่มจะมีปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของเจ้าของกิจการของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางพบว่า

$$\frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ส่วนของทุนหรือเจ้าของกิจการ}} = \frac{2,850,000}{1,586,956}$$

ร้อยละ 180

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคัมบางมีเงินทุนจนวนอยู่กับสินทรัพย์ถาวรอยู่ร้อยละ 180 ซึ่งอาจทำให้ทางกลุ่มต้องประสบกับปัญหาสภาพคล่องอย่างหนัก หากมีความจำเป็นต้องใช้เงินสด โดยเฉพาะในยามที่ถึงวันครบกำหนดชำระเงิน

อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม (Total Revenue to Total Assets Ratio)

อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการพิจารณาความสามารถของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางในการหารายได้ในลักษณะที่สัมพันธ์กับสินทรัพย์ หากว่าอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่าทางกลุ่มไม่ได้ใช้งานสินทรัพย์ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าทางกลุ่มมีการใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเกณฑ์ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐานจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับธุรกิจและอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง จากการวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางพบว่า

รายได้ทั้งสิ้น	=	504,396
สินทรัพย์ทั้งสิ้น		3,150,043
	=	ร้อยละ 16

จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคัมบางมีความสามารถในการหารายได้จากการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ร้อยละ 16 ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่าที่ไม่ต่ำจนเกินไปสำหรับธุรกิจของทางกลุ่ม เนื่องจากทางกลุ่มต้องมีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เป็นสินทรัพย์ถาวรเป็นจำนวนมากในการดำเนินงาน แต่ทางกลุ่มก็ควรพิจารณาหาทางเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้ดียิ่งขึ้นด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน (Return on Investment Ratio)

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน เป็นอัตราส่วนที่ใช้พิจารณาอัตราผลตอบแทนในส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบาง ซึ่งอัตราส่วนนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าต้องมีค่าอย่างน้อยร้อยละ 20 ถึงจะสามารถรองรับการเจริญเติบโตในอนาคตได้ จากการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนลงทุนของกลุ่มอาชีพสตรีคัมบางพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำไรสุทธิ	=	103,913
ทุนของกลุ่ม		1,586,956
	=	ร้อยละ 6.55

จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางให้ผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นของกลุ่มได้ร้อยละ 6.55 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปคือร้อยละ 20 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหรือขาดระบบการใช้จ่ายเงินที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเงินสูง ดังนั้นทางกลุ่มควรดำเนินการตรวจสอบควบคุมค่าใช้จ่าย และนโยบายในการดำเนินงานอย่างรอบคอบ

อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Ratio)

อัตราส่วนกำไรสุทธิเป็นอัตราส่วนที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของการบริหารจัดการจัดการของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง หากว่าอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงว่าทางกลุ่มอาจมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทางธุรกิจสูงเกินไป และถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าทางกลุ่มมีผลตอบแทนจากการดำเนินงานสูง หรือมีค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเกณฑ์ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐานจะขึ้นอยู่กับธุรกิจหรืออุตสาหกรรม จากการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางพบว่า

กำไรสุทธิ	=	103,913
ยอดขายสุทธิ		504,396
	=	ร้อยละ 20.60

จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่ำค่อนข้างสูง เพราะจากยอดขายสินค้า 100 บาท ทางกลุ่มสามารถทำกำไรได้ถึง 20.60 บาท ดังนั้นทางกลุ่มควรพยายามรักษาระดับอัตรากำไรสุทธิระดับนี้ไว้

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินข้างต้นพบว่า กลุ่มสตรีคมบางมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง และยังพบว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดระบบการใช้จ่ายเงินที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเงินสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จันทบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ ดิน ฟ้า อากาศเอื้ออำนวยต่อการปลูกพืชหลากหลายชนิด ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดจึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยในแต่ละปีพืชผลเหล่านี้จะให้ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งจะทำให้ปริมาณผลผลิตมากเกินความต้องการของตลาด เป็นสาเหตุให้ราคาผลผลิตตกต่ำลง เกษตรกรจึงได้รับผลตอบแทนจากการทำสวนไม่คุ้มค่า หรือเกษตรกรบางรายถึงกับขาดทุนเป็นหนี้เป็นสินอีกด้วย การแปรรูปผลผลิตจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาราคาตกต่ำได้ เพราะจะเป็นการช่วยยืดอายุการเก็บรักษา และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต(Value Added) ได้อีกด้วย นอกจากนี้จะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตแล้ว การแปรรูปผลผลิตยังช่วยเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับผลผลิตได้ กลุ่มอาชีพสตรีคมาบาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ร่วมตัวกันทำการผลิตแปรรูปผลไม้ที่มีราคาตกต่ำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งในการดำเนินงานที่ผ่านมาทางกลุ่มยังไม่เคยมีการวิเคราะห์ทางการเงินในการลงทุนอย่างจริงจังว่าการดำเนินธุรกิจแปรรูปผลไม้ของกลุ่มให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ และทางกลุ่มได้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นการวิเคราะห์ทางการเงินในธุรกิจแปรรูปผลไม้ของกลุ่มในครั้งนี้ จะชี้ให้เห็นว่าการดำเนินธุรกิจแปรรูปผลไม้ของกลุ่มให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การกำหนดแนวทางของกลุ่มและเกษตรกรที่สนใจในการดำเนินกิจการนี้ รวมถึงชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมของหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนต่อไป

กลุ่มอาชีพสตรีคมาบาง ได้ดำเนินการผลิตผลไม้แปรรูปตลอดทั้งปี ซึ่งผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปของทางกลุ่มประกอบไปด้วย ทูเรียนทอดกรอบ ทูเรียนกวน ทอฟฟี่ ทูเรียน ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด กล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพูสามรส ชมพูหีย โดยผลิตตามวัตถุดิบที่มี กล่าวคือช่วงไหนมีผลไม้อะไรก็จะทำการแปรรูปผลไม้ชนิดนั้น นอกจากนี้ทางกลุ่มยังได้มีการเก็บสำรองวัตถุดิบไว้ทำการแปรรูปในช่วงนอกฤดูอีกด้วย

ทางกลุ่มจะทำการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งปลีก และส่ง โดยในการขายปลีกจะใช้ตราสินค้าของกลุ่มเองแล้วนำสินค้าไปฝากขายตามร้านค้า และไปออกร้านตามงานสำคัญต่างๆ ส่วนการขายส่ง จะขายให้กับผู้ที่มาสั่งซื้อแล้วนำไปขายต่อ โดยจะนำไปแยกบรรจุเพื่อขายอีกครั้ง โดยไม่จำเป็นต้องใช้ตราชื่อของทางกลุ่ม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของทางกลุ่มได้แก่ เงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอผลิตสินค้าไม่ทันตามกำหนด สินค้าเก็บได้ไม่นาน ซึ่งจะทำให้สินค้าถูกส่งคืนในกรณีที่ทางกลุ่มได้นำสินค้าไปฝากขายตามร้านค้าต่างๆหรือมีผู้มารับสินค้าไปขายต่อ ทำให้ทางกลุ่มได้รับความเสียหายจากการถูกส่งคืนสินค้า

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ในปี พ.ศ.2547 พบว่าในการผลิตทุเรียนทอดกรอบ ทุเรียนกวน ทอฟฟี่ทุเรียน ขนุนทอดกรอบ กล้วยหอมกรอบนมสด กล้วยหอมกวน เงาะกวน มังคุดกวน ชมพู่สามรส และชมพู่หีบ จะมีต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 220.91 110.87 139.02 162.93 218.16 114.50 135.46 186.42 159.67 และ 163.46 บาท ตามลำดับ โดยในบาทตามลำดับ และในการวิเคราะห์ผลตอบแทนพบว่าทุเรียนทอดกรอบเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้ผลตอบแทนต่อหน่วยได้สูงที่สุดคือ สามารถให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 79.09 และ 129.09 บาทตามลำดับ ขนุนทอดกรอบ สามารถให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 17.07 และ 87.07บาท ตามลำดับ เงาะกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 64.54 และ 114.54 บาท ตามลำดับ และมังคุดกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายส่ง และปลีกได้ 13.58 และ 63.58 บาทตามลำดับ ทอฟฟี่ทุเรียน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 10.98 บาท ส่วนในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 49.02 บาท และกล้วยหอมกวน ให้ผลตอบแทนจากการขายปลีกได้ 35.50 บาทและในการขายส่งขาดทุนเท่ากับ 14.50 บาท ส่วนทุเรียนกวน กล้วยหอมกรอบนมสด ชมพู่สามรส และชมพู่หีบ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่อกิโลกรัมสูง และราคาไม่สูงนัก ทำให้ขาดทุนทั้งในการขายส่งและขายปลีก

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง โดยใช้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วมีค่าเท่ากับ 0.47 และ 0.40 เท่าตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่ถือเป็นมาตรฐาน คือ ค่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนควรมีค่าเท่ากับ 2 เท่า หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็วควรมีค่าอย่างน้อย 1 เท่าซึ่งแสดงว่าทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนด ดังนั้นทางกลุ่มควรตรวจสอบรายการสินค้าคงคลัง ลูกหนี้การค้า และโครงสร้างของหนี้สินเพื่อหาหนทางนำเงินสดมาใช้แก้ไขปัญหาสภาพคล่อง จากการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของกลุ่มพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.98 เท่า ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ดีกว่าเกณฑ์ทั่วไปที่เป็นมาตรฐาน คือ 1.25 เท่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงว่าทางกลุ่มมีเสถียรภาพความปลอดภัยในระบบการเงิน ซึ่งจะช่วยให้ทางกลุ่มมีความคล่องตัวในการกู้ยืมเงินสูง แต่หากทางกลุ่มเห็นว่าค่าอัตราส่วนนี้ต่ำเกินไปก็ควรพิจารณาหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานยิ่งขึ้น จากการวิเคราะห์อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อส่วนของทุนหรือเจ้าของกิจการพบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 180 แสดงว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีเงินทุนจนอยู่กับสินทรัพย์ถาวรอยู่ร้อยละ 180 ซึ่งอาจทำให้ทางกลุ่มต้องประสบกับปัญหาสภาพคล่องอย่างหนัก จากการวิเคราะห์อัตราส่วนรายได้ต่อสินทรัพย์รวม พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 16 จะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพสตรีคมบางมีความสามารถในการหารายได้จากการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ร้อยละ 16 ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่าที่ไม่ต่ำจนเกินไปสำหรับธุรกิจของทางกลุ่ม เนื่องจากทางกลุ่มต้องมีการใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เป็นสินทรัพย์ถาวรเป็นจำนวนมากในการดำเนินงาน แต่ทางกลุ่มก็ควรพิจารณาหาทางเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้ดียิ่งขึ้นด้วย จากการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 6.55 ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปคือร้อยละ 20 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหรือขาดระบบการใช้จ่ายเงินที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเงินสูง ดังนั้นทางกลุ่มควรดำเนินการตรวจสอบควบคุมค่าใช้จ่าย และนโยบายในการดำเนินงานอย่างรอบคอบและจากการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรสุทธิของกลุ่มพบว่ามีค่าเท่ากับ ร้อยละ 20.60 ซึ่งสรุปได้ว่าทางกลุ่มมีความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้นทางกลุ่มควรพยายามรักษาระดับอัตรากำไรสุทธิระดับนี้ไว้

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่ให้ผลตอบแทนทั้งในการขายส่ง และขายปลีก ได้แก่ ทุเรียนทอดกรอบ ขนุนทอดกรอบ เงาะกวน และมังคุดกวน ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ให้ผลตอบแทนเฉพาะในการขายปลีก ได้แก่ ทอฟฟี่ทุเรียน และกล้วยหอมกวน ส่วนทุเรียนกวน กล้วยหอมกรอบนมสด ชมพู่สามรส และชมพู่หทัย เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่อกิโลกรัมสูง และราคาไม่สูงนัก ดังนั้นทางกลุ่มจึงควรพยายามหาทางลดต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ เพื่อที่ทางกลุ่มจะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น และจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางโดยใช้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่า ทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่องและการดำเนินงานที่ผ่านมาทางกลุ่มยังขาดระบบการใช้จ่ายเงินที่ดี ทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านการผลิต การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการแปรรูปผลไม้ การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนจากการแปรรูปผลไม้ของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง และการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบาง เห็นสมควรให้ข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจและการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มต่อไป ดังนี้

1. ทางกลุ่มควรหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นการเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น ซึ่งในจังหวัดจันทบุรีก็มีผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปอยู่เป็นจำนวนมากแล้ว ดังนั้นทางกลุ่มจึงควรทดลองหาตลาดในต่างจังหวัดบ้างเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันกันเองภายในจังหวัด ซึ่งในการนี้ทางกลุ่มควรจะต้องมีการพัฒนาตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อให้สามารถดึงดูดลูกค้าได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย
2. ทางกลุ่มควรหาทางลดต้นทุนการผลิต ซึ่งอาจทำได้โดยการหาซื้อวัตถุดิบในการผลิตที่มีราคาถูกกว่าท้องตลาด และควบคุมการใช้วัตถุดิบและปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ทางกลุ่มได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น
3. จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพสตรีคมบางพบว่าทางกลุ่มมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ดังนั้นทางกลุ่มควรตรวจสอบรายการสินค้าคงคลัง ลูกหนี้การค้า และโครงสร้างของหนี้สิน เพื่อหาหนทางนำเงินสดมาใช้แก้ไขปัญหาสภาพคล่อง นอกจากนี้ควรดำเนินการตรวจสอบควบคุมค่าใช้จ่าย และนโยบายในการดำเนินงานอย่างรอบคอบ เพราะในการดำเนินงานที่ผ่านมาทางกลุ่มยังขาดระบบการใช้จ่ายเงินที่ดีและมีปัญหาเรื่องการใช้จ่ายเงินสูง

เอกสารอ้างอิง

กนิษฐา บำรุงชีพ. 2542.การศึกษาการดำเนินธุรกิจมั่งคุดของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
เมืองจันทบุรี จำกัด.กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จรรณู ชำนาญไพร. 2546.การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการทำสวนทุเรียน
ชีวภาพและสวนทุเรียนดั้งเดิม จังหวัดจันทบุรี.กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศักรินทร์ ทิพย์เนตร. 2541.การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนในการผลิตและส่งออกกล้วย
หอมทองปลอดสารพิษ ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด จังหวัด
เพชรบุรี.กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถาบันคั้นคว้านและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร และคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. 2541. รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยอุตสาหกรรมแปรรูปทุเรียน.
กรุงเทพมหานคร: (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

สมศักดิ์ เพียบพร้อม. 2531.การจัดการฟาร์มประยুক্ত. กรุงเทพมหานคร: (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร. 2543. การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอย่างง่าย ภาคกลาง.
กรุงเทพมหานคร: (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)

อิชญา ปรีดาพิรนนท์. 2545.การวิเคราะห์การเงินในการลงทุนทำการแปรรูปทุเรียนของ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรเขาบายศรี อำเภอกาใหม่ จังหวัดจันทบุรี.กรุงเทพมหานคร:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โอฬาร กลีบพุด. 2538. วิธีอ่านงบการเงินสำหรับผู้ที่ไม่ได้จบบัญชีมาก่อน.กรุงเทพมหานคร:

บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน). แปลจาก Jame O. Gill.1994. **How to Understand
Financial Statement.** New York: Crisp Publication.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานับ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้